1939 JAN. 10.

I.

IFJÚ ÉVEK

HURSÁN

KERESZTREJTVÉNY.

(10. pont.)

Lakos György

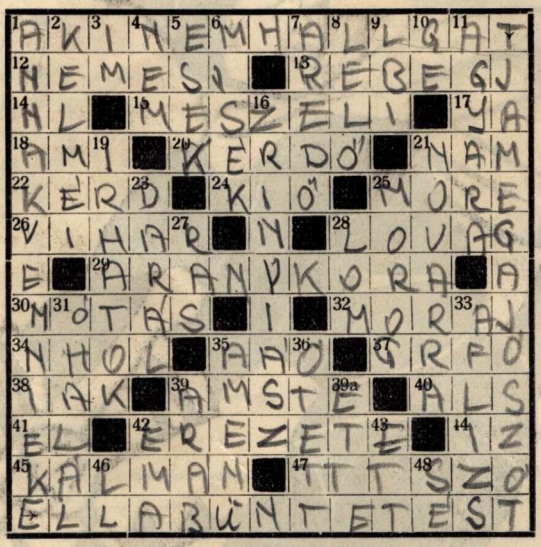

Vízszintes sorok: 1. Ősgermán közmondás (folytatása a függ. 1.) 12. Ilyen család is van. 13. Mondj (imát). 14. Nála mássalhangzói. 15. Mésszel festi. 17. Y, A. 18. Vonatkozó névmás. 20. Ilyen mondat is van. 21. Vissza: ember angolul. 22. Kérjed. 24. Kicsoda ő? 25. Dádé, roma, cigány. 26. Orkán. 28. Középkori rang. 29. (Ország) tündöklése, virágzása. 30 ... kapitány (operette). 32. Zúgás. 34. Vissza: bér németül. 35. A, Á, Ő. 37. Gróf betüi keverve. 38. Ázsiai állat (j=i). 39. ..... rdam. 40. Mint németül. 41. Igekötő. 42. Falevélnek van. 44. Lekvár. 45. Férfinév (ékezethiánnyal) 47. Három egyforma mássalhangzó és a mondat része (3—3 betű).

Függőleges sorok: 2. Ruha-anyagjai. 3. Mutató szócska. 4. Tagadó szó. 5. Esem (rosszul). 6. A római egyház szertartásai. 7. Homlok-ránc névelővel. 8. Találó. 9. L, B, I. 10. Német előrag. 11. Elefántnak van. 16. „Szigeti veszedelem". 19. Papírra vethetek. 21. Híres cirkáló (2 r-rel). 23. Őröl. 25. Elégedetlenkedik. 27. Abesszin rangjelző. 28. Ócska holmi. 31. Két szó: I. régi, II. vég (1 és 5 betü). 33. Fafajta (visszafelé). 35. Vendéglői kifejezés névelővel. 36. Ő csinált. 39. Ázsiai félsziget. 39/a. Fogyasztotta. 42. Egy betű hozzátoldásával női név. 43. L-lel kis ország északeurópában. 46. Két egyforma mássalhangzó. 48. Vissza: kötőszó.

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1939. JANUÁR. XVII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM.

Újévi ének

Isten, a te kegyelmed
Örök, változatlan.
Üdvöt senki nem lelhet
Másban, csakis abban.
A nap, az év, az élet
Mind, mind változandó,
Ki híveid megvéded,
Te vagy maradandó.

Szereteted szerencsét
Hoz ránk évről évre,
Jóságod a kezesség
Munkánk sikerére.
Minden reggel örömet
Adsz, erőt, épséget,
S ha munkánknak vége lett,
Elégedettséget.

Ez évet, az elmúltat,
Amit végigéltünk,
Gazdagon megáldottad
Édes atyánk nékünk.
Ételt, italt, jókedvet
Mindent bőven adtál,
Bánatot és keservet
Jóra változtattál.

Dícséret és tisztesség
A te szent nevednek,
Hogy hazánk a békesség
Üdvének örvendett,
Hogy hatalmas kezeddel
Vezettél bennünket,
S megáldottad sikerrel
Igyekezetünket.

Most amikor belépünk
Az új esztendőbe,
Boldogító reményünk
Bíztat jóelőre,
Hogy mi ránk változatlan
Szeretettel nézel,
S a szükséges javakban
Részeltetsz két kézzel.

Gyors múlását érezzük
Tűnő éveinknek,
Add, hogy híven végezzük
Kötelességinket.
Fejlesszed az isteni
Erényeket bennünk,
Segíts a te mennyei
Öröködbe mennünk.

A Tranoscius énekeskönyvből

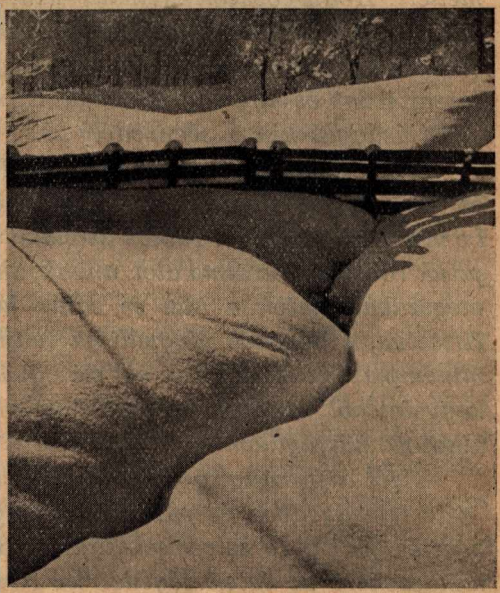

Társaságom

Az ember társas lény. Örök idők óta nyúzott közhely ez, de elnyűhetetlen. Sőt! Jelentősége egyre növekszik. Ma már a politikai és gazdasági életet is kezdi áthatni ez a gondolat és ennek alapján követelik régi rendszerek átépítését, az emberek együttélésének átszervezését. S ezzel, azt mondhatnám, helyes irányt vett ennek az élettörvénynek a hatósugara.

Nézzük csak, miért?

Mert teljesen helytelen volt eddig Magyarhonban a „társaság" szó értelmezése. Elértéktelenített, kiüresített, elsekélyesített.

A társaság az örömök forrása, — mondta az eddigi ember. Sőt nyugodtan helyesbíthetjük így is: a testi örömök forrása. Magyarhonban nem tudtak elképzelni társas összejövetelt bizonyos „élvezeti cikkek" nélkül. Dohány, ital, kártya, tánc... Hogy ne vegyem magamnak az őszinteség bátorságát és ide ne soroljam a „nő"-t is. Mert igen sokan idesorolják...

Már most éppen ezek az élvezeti cikkek" teszik a társaságot a „testi örömök" forrásává. Az eszközök, amelyekkel az örömforrást fokozni, bővíteni igyekezett az ember, túlnőttek rajta, önállósultak, elhatalmasodtak és rabszolgaságban tartják. Mintha egy kútásó ásója egyszercsak megelevenednék, önállósulna és zsarnoki szerepet erőszakolván ki magának arra kényszerítené az embert, hogy neki szolgáljon, előtte hajlongjon, szomját nála csillapítsa s a kút mélyén rejtőző tiszta vizet meg se lássa. Így teszi az embert komikus és szánalmas figurává a „testi öröm" hajszolása a társaságban. Ezért dug a szájába cigarettát a kisdiák, ezért kezdi „smink"-kel piszkítani rózsabőrét a diáklány, ezért szorongatja a boros vagy coctail-es poharat, ezért robotol a parketten, ezért hagyja kifosztani magát spórolt (vagy éppen fontosabb) pénzeiből a zöldasztalka mellett. Hogy egészen „felnőtt"-nek, igazán „társaságbeli"-nek tartsák. S közben nem veszi észre, hogy az összes nyeresége valami mélységes undor és csömör, cinikus kiábrándultság és hasznavehetetlen pesszimizmus a „társaság", az embertársai iránt és egy-egy elszabadult, nyakára nőtt, mindig szárazabb és égetőbb szomjúsággal kínzó szenvedély...

Ez tehát a társaság — ma. Tirátok vár, hogy az „ásót" detronizáljátok és felhozzátok a társasélet kútjából az üdítő tiszta vizet: a lelki és szellemi örömöket. Ehhez azonban szükséges, hogy timagatok is megszabaduljatuk rabszolga-uralma alól, annak, aki a társasélet örömforrásait is megrontotta: megszabaduljatok a bűn és sátán hatalmából. Ezt pedig egyedül az Úr Jézus Krisztus, a bűnösök Megváltója tudja elvégezni bennetek. Legyen tehát Ő a ti mindennapi társaságotok s Vele együtt más lesz a „társaságotok" is. Sőt Isten kegyelméből rajtatok keresztül más lehet Magyarhonban a „társasági élet"-ről alkotott közfogalom is.

Itt a farsang, a „társasági élet" mozgalmas korszaka. Tehát: „Örvendezz a te ifjúságodban és vídámítson meg téged a te szíved a te ifjúságodnak idejében, és járj a te szívednek utaiban és szemeidnek látásiban; de megtudd, hogy mindezekért az Isten tégedet ítéletre von!" (Préd. 12:1.)

Gyermekek a felszabadult Felvidéken

Feledhetetlen szép utat tettünk egy iskoláslányokkal telt társasgépkocsival, november utolsó két napján az immár Isten kegyelméből ismét magyarrá lett gyönyörű vidéken, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Krasznahorka, Kassa tájékán.

Vídám diáklányok ragyogó arca nevetett ki a kíváncsian felénk forduló felvidékiekre. Ha megállt a kocsink, meghatott szeretettel sereglett körénk a falvak, városok apraja-nagyja s nevetve, sírva simogatták a lányainkat: „Pesti kisasszonykák! De jó, hogy jöhettek! De szép, hogy eljöttek!"

Vídáman sereglett a szép nagy kocsi köré sok-sok gyermek is, fiú, leány, aprók és nagyocskák, hiszen a kocsi két oldalán ott volt, nemzetiszínű szalagra írva a hívogató, biztatgató, jelszó is: „Testvéri találkozóra!"

Ezekről a bizalommal hozzánk sereglő felvidéki kis magyarokról szeretnék az alábbiakban néhány kedves esetet feljegyezni. Hadd járja át azoknak az olvasóinknak a szívét is meghitt, meleg érzés, a felvidékiek felé áradó testvéri szeretet, akik eddig még nem jutottak el közéjük, csak képzeletben.

Késő este, kanyargós hegyi út ködös borongásából értünk fel *Rozsnyó* csillagos, zászlódíszes, kivilágításos szép városába. A paplak előtt álltunk meg, itt raktuk le a piros-zöld szívekkel díszített, nemzetiszínű szalaggal átkötött, szerető ajánló szavakkal ellátott csomagokat. Ezeket az Evangélikus Leánygimnázium növendékei küldték fel, karácsonyra. A szülők bőkezűségének köszönhető, hogy jó sokáig tartott a lerakodás. Ezalatt összeszaladt a kis város gyerekserege s boldogan ropogtatta az előre megkészített cukrot, csokoládét, süteményt. Megható gondoskodással hozott egy-egy nagyobb fiú, vagy leány előre élhetetlen kisebbeket, kik a vídám tolongásban hátrább szorultak. Jutott is mindnek bőven a nyalánkságból. Egyszer csak, jó palócosan, mintha csak Mikszáthnak valamelyik surján

Magyarország kormányzója bevonul Kassára.

legénykéje szólalna meg, ezt mondja az egyik: „Nekem könyvet adjon, ne cukrot. Alig tudok még jól olvasni magyarul, abból majd megtanulok." Közben a könyveket bevitték már a házba, különben is csak karácsonykor osztották szét az ajándékot. Mondtuk ezt a kis

Csapataink Rozsnyón.

legénynek. Nem tágított. Tágra nyitott szemmel, vágyakozó pillantással állt ott mellettünk, s egyre csak hajtogatta: „Abból megtanulnék jól olvasni, magyarul." Persze, megígértük erre, hogy kap könyvet, csak várjon. No, hiszen ha csak ez kellett, várt ő, most már vígan. Ügyes-bajos dolgokat intéztünk, kocsivezetővel tárgyaltunk, elhelyeztük kedves vendéglátóikhoz növendékeinket, beszélgettünk a fogadásunkra gyült hölgyekkel; a kis magyar csak állt ott, rendületlenül. És mikor végre odaadtuk neki a csomagok nagy halmazából kikandikáló Ludas Matyi-t, milyen mohón kapta ki a kezünkből, s egyszeriben eltűnt a szemünk elől. — De másnap reggel, mikor éppen beszállóban voltunk, hogy folytassuk útunkat Kassa felé, az utolsó percekben ki szaladt oda a kocsinkhoz? Kipirult arccal, ragyogva futott a mi kis könyvbarátunk, szétrántotta a tarisznyáját, kiragadta belőle a Ludas Matyit, s vígan kiáltotta utánunk: „Viszem iskolába a könyvet, hadd lássák a többiek is!"

Volt a rozsnyói lányok közt is hasonló rajongója a magyar betűnek. Vitt a (lapunk hasábjain már többször említett) Szép Magyarsággal Beszélők Egyesülete bőven „Magyarosan"-t és „Nyelvvédő könyv"-et is a Felvidékre. Bemutatkozó kis műsoruk után szétosztották e lapokat a leányok. Hogy kaptak rajtuk az ottaniak! Mindjárt ott, vacsora közben elkezdték olvasni, böngészni a nyelvhelyességre vonatkozó közleményeket. És volt egy helyes kis magyar lány, aki még a többin is túltett: talán el sem hiszik, különösen a nagyobb leány-olvasóink, a kirándulók tiszteletére rendezett lelkes, magyar tánc már javában folyt, a mi kis hősünk még mindig a „Magyarosan"-t bújta!

Nagy örömük volt a kirándulóknak *Rimaszombatban* is! Eléjük jött az a lelkes kis honleány, kinek hangját a rádióból mindazok ismerhetik, akik a rimaszombati bevonulást hallgatták, mert ő fogadta kedves, lelkes szavakkal a magyar hadsereget. Szép szál, magas, szőke leányka volt, ragyogó kékszemű s érdeklődve, vídáman jött a pesti lányok elé. Néhány perccel a barátságos találkozás után már úgy beszélgetett a mi leányainkkal, mintha nem is választotta volna el eddig szűkebb

hazáját az az átkos emlékű trianoni határ szép Budapesttől. De ami talán első látásra is a legmegnyerőbb volt rajta: Kalapja felhajtott szélén ott ragyogott a magyarság szent jelképe, a piros-fehér-zöld szalag. S ha valaha, valakiről el lehetett mondani, hogy ki, mit, hogyan visel, az mindig bizonyos vallomástétel, úgy ez a leányka bizonyára vallást tett ezzel a kis szalagocskával szíve legszentebb érzéséről: hazaszeretetéről.

Kassán az evangélikus cserkészleányegylet tagjaival barátkoztak össze a budapesti lányok. Együtt töltöttek velük néhány órát, hisz igaz magyar vendégszeretettel kísérték a „házikisasszonyok" végig, az egész gyönyörű városon a kirándulókat. Nehéz lett volna megállapítani, kik győzték jobban szóval, a kassaiak-e, amint városuk büszkeségét, a világhírű székesegyházat, a Mihály-kápolnát, a kormányzó úr fogadására emelt diadalkaput mutogatták, vagy a pesti lányoknak volt több mondanivalójuk, amikor útiélményeik elmondása közben hálálkodtak a felvidékiek meleg vendégszeretetéért.

E személyesen megismert új kis pajtások és barátnők mellett meg kell még említenünk azt a sok kedves, csak egy-egy pillantásukkal végigsimogatott kis magyart, aki egész útunk hosszában tágra nyitott, csodálkozó szemmel nézte a szinte hihetetlen csodát: a kocsinkból kihulló kis szeretetcsomagokat. Boldog örömmel dobálták a kirándulók a sok csokoládét, cukrot, süteményt mindenütt, ahol gyerekcsapatot láttak a fehérremeszelt falú házikók előtt, vagy az országúton bandukoló kisfiút, leányt láttak. Lehet képzelni, hogy csodálkoztak ezek, mikor — mintha csak a mennyből hullt volna elébük — ott volt a fínom jó falat. Mire felocsudtak, s a kocsi után néztek, ennek már csak a hült helyét látták. Jutott itt a fürge, ügyes, jó futóknak éppen úgy, mint a bámész kis élhetetleneknek, kis lánynak épp úgy, mint nagy kamaszoknak, sőt még a Nagyida körül kószáló híres nemzetségből származó cigánypurdéknak is.

Bevonulás Rozsnyóra.

„Testvéri találkozóra" ment a budapesti leánygimnázium 34 növendéke, mint ahogy a Rozsnyóra előreküldött zászlójuk szalagja is hirdette. És testvéri szeretetet adott és nyert mindenütt, minden egyes magyar szívből.

Adja Isten, hogy e testvéri szeretettel egymás felé hajló magyar szívek mielőbb magukhoz ölelhessék Kolozsvár, Szabadka magyarjait is!

Dr. Zelenka Margit

A mi toronybirodalmunk

Irta: **Farkas Zoltán.**

December 5-én megnyilt a szabad közlekedés a visszatért Felvidékre. December 6-án én már vonaton ültem és robogtam Komárom felé. Nem egy 16 éve nem látott várost, egy elsüllyedt világot kerestem ott. Egy tündérszép, csodálatos világot, a gyermekkoromat. Ez ugyan nem olyan akvarell-festmény-szerű, dús színű, csillogó-villogó csodavilág, mint amilyennek a színpadon, vagy a Walt Disney-filmeken ábrázolják. Szürke, ragyás öreg házak, kopott-ruhás emberek, hasadozott kérgű öreg fák, agyonfaragott padok és hasonlók alkotják díszleteit s mégis tündérvilág, mert gyermekszemmel, gyermekszívvel járkáltam, éltem, harcoltam, örültem, sírtam, terveztem és csalódtam közöttük.

Sok mindenfélét megnéztem ezen a napon a rég nem látott városban, de csak egyről szeretnék beszélni. Arról, ahová a legelső utam vezetett, mert a legkedvesebb hely volt az nékem egész gyermekkoromban: a mi kis toronybirodalmunkról.

A mi toronybirodalmunk ugyanis egész kis „gyülekezetecske" volt a „gyülekezetben". Önállóságát és létjogosultságát minden nagyhatalom elismerte. Legelőször is az, akitől mi, a birodalom-alapítók elhódítottuk: Léránt bácsi, az öreg egyházfi, aki azon kívül keresztapám is volt. Igaz, hogy ilyen könnyű hódítást még nem pipált a világtörténelem. Egyenesen csalogatott bennünket, hogy hódítsuk el tőle. Bánatosan lóggadozó mocsok-szürke harcsabajusza alól csábos szirénhangokat dörmögött felénk, csakhogy beédesgessen a birodalmába. No, érthető. Egy kicsit únta már a jó öreg a birodalmat. Uralkodói „jogainak" gyakorlása, mint a harangkötél ráncigálása, fujtató-pedál taposása nem okozott neki semmi élvezetet. Únta, sőt: utálta. El tudott ő képzelni magának sokkal élvezetesebb birodalmakat is. De hát ilyesmi megesett már más uralkodókkal is a világ kacskaringós történájában.

Míg nekünk! Nekünk mennyei élvezetet jelentettek ezek az „uralkodói jogok". Kardcsapás nélkül vettük tehát hatalmunkba a toronybirodalmat. Eleinte ugyan színleg megtartotta még uralkodói külsőségeit. Feljárt ő is a toronyba, oda-oda nézett a fujtatáshoz is, de aztán hamarosan detronizáltuk és szigorúan megvontuk birodalmunk határait. A templom előcsarnokából nyíló karzatlépcső legalsó fokától a toronygombig mindent a mi birodalmunknak nyilvánítottunk. Legelső törvénycikkünk az volt: a harangozással, fujtatással Léránt bácsinak semmi dolga, az a mi ügyünk. Némi felügyeleti joga természetesen megmaradt (a Felsőbb Hatalmasságokra való tekintettel), de sohasem gyakoroltatott. Már pedig tudjuk a birodalmak élettanából, hogy mit ér az a jog, amelyet nem gyakorolnak.

Léránt bácsi megelégedett dörmögéssel vette tudomásul a Torony és Orgona vidékének elszakítását. Legszívesebben átengedte volna a maga csonkabirodalmát, a Templomhajót is. Az ottani „uralkodói jogok" azonban nem tudták elbűvölni fantáziánkat. Annál jobban a mi birodalmunkéi. Mivel

„többségi" alapon kormányoztunk, törvény által kellett szabályozni azt is, hogy az „uralkodói jogokból", már mint a fujtatásból és harangozásból ki, mikor és mennyit gyakorolhat. A hozott törvényeket aztán pontosan megtartottuk. Nem azért, mert talán erősen lelkünkbe volt írva, hogy „minden ország támasza és talpköve a tiszta erkölcs", hanem, mert modern „érdekképviseleti" alapon rendezkedtünk be. Egy lábnyomással szerettek volna tenni „magas" birodalmukba. Mondjuk, olyan „vadászkirándulás"-féle lett volna ez a torony sövege alatti gerendák közé egész a toronygombig, ahonnét szintén ki lehetett nézni és még messzebb látni, mint a harangtér zsalui közül. A templomkulcs azonban hétköznap bent volt az esperes úrnál. Alkalmatos ürüggyel meg kellett hát szerezni. Csakis követség és kérelem útján ment azonban a dolog, mert

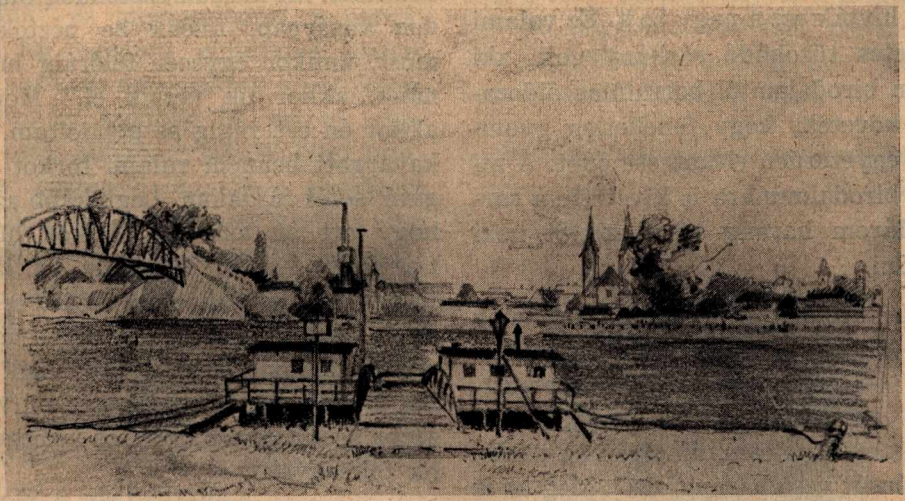

Komárom. *Farkasdy Zoltán díjat nyert rajzaiból.*

vagy kötélrándítással se léphette túl valaki a törvényadta mértéket, mert a következő már ott állt a nyakán és leste a pillanatot, amikor kiragadhatja kezéből vagy lába alól az „uralkodást".

S mivelhogy ilyenformán „toronybirodalmunk" belügyei példás rendben folytak, a harangozás és fujtatás körül soha semmi fennakadás nem történt, birodalmunkat még a Legfőbb Nagyhatalom: az esperes úr is elismerte. Ez a diplomáciai aktus olykép történt meg, hogy a birodalom uralkodói egyszer hétköznap egy, hogy is mondjam, „nem hivatalos jellegű" látogatást is az esperes úr bent üldögélt az irodában és semmi kimozdulási szándékot nem mutatott már kb. egy órája. Végre is engem, mint legkisebbet szemeltek ki a követi tisztségre. Szájamba rágták a „diplomáciai jegyzék" szövegét, mely szerint: „Legyen szíves, Nagytiszteletű Úr, a templomkulcsot ideadni, mert meg akarjuk olajozni a harangok tengelyét" és azzal beküldtek az irodába. Én be is állítottam a kanyargó, kékes pipafüst felhők közé és bátran átadtam a „jegyzéket". Mire esperes úr egyszerűen kinyúlt a hosszú pipaszár mögül és egy meglehetős barack kíséretében

ideadta a kulcsot: „Jól van gyerek. De aztán baj ne legyen!"

Hát baj nem is volt. Pedig ezt a „vadászkirándulást" jó egypárszor megismételtük s még a toronygombba is beledugtuk volna a fejünket, ha az összefutó gerendák ennek konokul ellene nem állanak.

A baj, az nem belőlünk indult ki. Valahol messzebb, idegen birodalmak ismeretlen tényezői okozták. Világháborúnak hívták ezt a nagy bajt. Ez valami rettenetes tűzokádó sárkány volt, aki minden birodalomtól borzalmas áldozatokat követelt, hogy feneketlen gyomrában egyszerűen eltüntesse őket. A mi toronybirodalmunkra is kivetette a sarcot. Három harang közül kettőt neki kell adni.

„Ma délután négykor húzzák meg őket utoljára, aztán mindjárt szétverik" — újságolta nálunk keresztapám, amikor hozta a meghívót a búcsúistentiszteletre, amelyen az ekklézsia búcsút vesz harangjaitól. Még az is benn maradt a fülemben, hogy „félóráig kell húzni". A nagy szomorúságból én csak ezt az egyet kaptam el s ez elég volt, hogy örömbe borítsa a szívemet. Fél óráig lehet harangozni! Hűh, de nagyszerű! Különben mindig csak öt percig lehetett. Kiszámítottam, hogy ez alatt a fél óra alatt éppen hatszor kerül kezembe a kisharang kötele, ha az eddigi rendszerrel megy minden. Felséges dolog!

Már háromkor ott ácsorogtam a paróchia udvarán s keresztapámtól követeltem a kulcsot. Az azonban leintett: „Ma nem ti harangoztok, hanem az „uri gyerekek". S elő is sorolta a neveket. Köztük volt az esperes ur fia is, meg a felügyelő fia, meg még egypáran. Mind felsőbb osztályos gimnázisták.

Akkoriban még nem tudtam megfogalmazni, hogy mi is volt az, ami úgy összeszorította a szívemet, hogy kicsordult a szememből a könny. Csak azt éreztem, itt valami borzasztó igazságtalanság történik. Nem voltam lázongó természet, nem kerekedtek fel bennem lázadó hangok: „Mi közük az úri gyerekeknek a harangokhoz? Az a mi birodalmunk. Mi húzzuk esztendők óta minden vasárnap, felénk se néztek. De most, amikor egyszer félóráig húzhatnánk, akkor ők veszik el." Mondom, akkor én ezt végig se gondoltam. Csak kavargott bennem valami torkot fojtogató, sötét fájdalom. Leginkább az fájt, hogy ott se lehetek, amikor húzzák. Legalább, ha ott lehetnék, ha láthatnám. De biztosan nem eresztenek fel. Ezek az „úri gyerekek" olyan messze voltak tőlünk. Ők a karzat másik oldalán ültek, az orgona másik felén, velünk szóba se álltak soha. Biztos lekergetnek, ha felmegyek.

Pedig nekem látnom kell!

Mit csináljak? Hogy csináljam? El kellene bújnom valahová, hogy ott legyek, de ők ne lássanak. Felsompolyogtam a toronyba és búvóhelyet kerestem. Ugyan hol lehetett volna ott elbújni? Egyszerre azonban, hopp, nagyszerű eszme villant át az agyamon. Kibújok a zsalugáter mögé, a toronyablak párkányára. A zsalugátert lecsukom magam mögött és akkor nem látnak, én viszont beleshetek a résen.

Így is tettem. A toronyablaknak volt valami fél méter széles bádoggal fedett párkánya. Minden korlát nélkül. Egy ici-picit lejtett is lefelé, hogy az esővíz lefolyjon róla. Odaültem ki. A zsalut

betettem magam mögött. Széles résre nyitva benyúltam és rá is hajtottam a „görbülőt", mintha bévülről lenne bezárva, aztán lehajtottam a zsalut és állandóan fogódzkodva az ablak középfájának kiálló cifrázatában szépen üldögéltem a keskeny párkányon és lestem befelé a torony belsejébe.

Le az utcára nem igen néztem. Lehet, hogy ez volt a szerencsém.

Nemsokára aztán meg is jöttek az „úri fiúk" és megkezdődött a harangozás. Én egészen elmerülve lestem őket a zsalu és az ablaktok közti résen. Alig húzzák azonban öt percig, egyszerre csak abbahagyják. Valami mozgolódás, beszéd hallatszik a csapóajtó körül. De oda nem láttam. Amíg a szemem erőltetem, csak megszólal ám bent egy férfihang: „Ki van odakint? Kapaszkodj meg jól, mert kinyitjuk az ablakot!" Azzal már nyílik is a zsalu másik szárnya. Egy tűzoltó hajol ki s karját védőleg mögém tartja, míg a zsalu másik szárnyát is kinyitották és beszedtek a párkányról.

Miközben bevettek, visszapillantottam az utcára, hát az utca csak úgy rajzott a bámészkodó emberektől, akik most üdvrivalgásba törtek ki.

Vallattak, hogy mért ültem oda ki, hisz' leeshettem volna, hogy egy porcikám se marad épen. De az a természetem volt, hogy megkukultam, ha haragos emberek akartak kivenni belőlem valamit. Így soha senki nem tudta meg, mért ültem oda ki. Úgy se tudtam volna megmagyarázni. Sőt úgy érzem, most se nagyon sikerült. Annyi tény, hogy pár száz embernek negyedórás viszolygást szereztem a gerincébe, amíg le nem szedtek az ablakpárkányról. A tűzoltó állítólag a városháza őrtornyából szaladt át megállás nélkül, mikor meglátott ot kuporogni.

A harangozást aztán már nem folytatták. S ez hosszú ideig a bosszú édes érzésével töltött el. Ők se húzhatták félóráig!

Mindez újra feléledt bennem, amikor ott álltam újra a régi torony régi haranglábjai között és kinézegettem a kopott festésű zsalúk közül a Dunára, a Vágra és a várostoronyra. S megállapítottam, hogy ma már nem mernék kiülni a párkányra, még ha nem lenne is becsukva mögöttem a zsalu...

Mi a „lóerő"?

Ampère

Manapság, az autó, motorkerékpár és mindenféle egyéb motorok és gépek korában mindennapos kifejezés lett a lóerő, ezzel a fogalommal mindannyian úgyszólván minden nap találkozunk, azonban nem mindenki tudja pontosan, hogy ez a szó tulajdonképpen mit jelent, a legtöbben csak vagy a gyakorlatban szerzett tapasztalataikra, vagy pedig elképzelésükre vannak utalva. Aki középiskolai tanulmányai során eljutott a VII. osztályig, az már megtanulta, hogy mi a lóerő, azonban rendszerint mindjárt el is felejtette, amint azt a részt már „elfelelték", de legkésőbben a bizonyítványosztás után. Ezek közül azok, akik később valamilyen ipari foglalkozást vállalnak, felfrissítik ismereteiket és most már egy életre szóló barátságot kötnek a lóerővel, de még ezek is csak a legritkább esetben tudják, hogyan jutottak el a technikusok ehhez a fogalomhoz és miért éppen ezt választották a gépek teljesítőképességének mérésére. Azt gondolhatná valaki, hogy a lóerő valami egészen természetes dolog és ismeretes a legrégibb idő óta, amióta az ember gépekkel foglalkozik, a valóságban azonban másként fest a dolog. Mindössze másfélszáz esztendeje annak, hogy ez a szó: „lóerő" helyet foglalt a technika és a mindennapi élet szókincsében.

Az ember ős idők óta megszokta, hogy azoknak a munkáknak elvégzésére, amelyekhez a saját testi ereje nem volt elegendő, nagyobb és erősebb állatok erejét vegye igénybe. Erre a célra legalkalmasabb volt éppen a ló, amely évezredek óta leghasznosabb segítő társa az embernek. Később aztán állatok helyett gépekkel kísérletezett az ember és ekkor szükségképpen felmerült a kérdés, hogy vajjon a kettő közül melyik gazdaságosabb? Ez a kérdés különösen akkor nyert nagyobb jelentőséget, amikor *James Watt* (1736—1819) angol mechanikus és fizikus a gőzgépet annyira tökéletesítette, hogy az szélesebb elterjedést és alkalmazást találhatott. Watt arra az elhatározásra jutott, hogy valamiképpen összehasonlítja a ló teljesítőképességét a gőzgépével, amire annál inkább is szükség volt, mert attól lehetett tartani, hogy az a bizalmatlanság, amely kezdetben a gőzgépet fogadta, meg fogja gátolni annak elterjedését. Watt tehát összehasonlító kísérleteket végzett, ami nem volt egészen könnyű feladat, mert hiszen tudjuk, egészen különböző teljesítőképességű lovak vannak faj, kor, testi nagyság és jól tápláltság szerint. Éppen ezért nem érdektelen, hogyan járt el Watt.

A gőzgépeket kezdetben főként bányavidékeken alkalmazták a bányákban felgyülemlett vízmennyiség kiszivattyúzására, amely munkát korábban lovakkal végeztettek. Watt is ezzel a munkával kezdte az összehasonlítást. Minthogy a gőzgépnek a legerősebb lónál is több munkát kellett végeznie, Watt kísérleteihez egy különösen jól fejlett erőteljes lovat választott, befogta egy szivattyúszerkezetbe és a legnagyobb megerőltetéssel hajtotta a lovat megszakítás nélkül nyolc órán át. Ekkorra a ló csaknem összeroskadt a kimerültségtől. A vízmennyiség megmérése aztán azt a bámulatos ered-

ményt adta, hogy a ló kereken két millió kilogramm vizet szivattyúzott ki a földből ezen nyolc óra alatt. Tudjuk azonban — és ezt Watt is tudta —, hogy a munkateljesítmény megállapításánál nem csupán a kiemelt vízmennyiség jön számba, hanem az a magasság, amire a víz felemelkedett, valamint a munka elvégzéséhez szükséges idő is. Ezeket mind számbavéve azt találta Watt, hogy a kísérleti ló 1 másodperc alatt 75 kg vizet emelt fel 1 méter magasra. Ezt a munkateljesítményt vezette be aztán egységül és 1 lóerőnek nevezte el, ami angolul „horse power". Ennek kezdőbetűivel jelöljük ma is a lóerőt, ezek szerint

1 HP = 75 kg m/sec.

Később a német „Pferdestärke" szó kezdőbetűi után az 1 PS jelölés is átment a közhasználatba, amit szintén gyakran megtalálunk főképpen német gyártmányú motorokon. — Ha tehát Watt idejében meg akarták állapítani, hogy egy gőzgép teljesítőképesség szempontjából hány lóval egyenértékű, akkor bizonyos ideig vizet szivattyúztak vele, megmérték a víz mennyiségét és azt a magasságot, amire a szivattyú a vizet felemelte, amely adatokból egyszerű számítás megadta, hogy a gőzgép ennyi, vagy annyi lóerőt képvisel.

A lóerő itt ismertetett meghatározási módjából nyilvánvalóan kitűnik, hogy egy ló a valóságban nem képes olyan munkateljesítményre, mint egy 1 lóerős gép, hanem annál kevesebbre. Láttuk, hogy az összehasonlításhoz különlegesen erős állat szolgált és pedig olyan rendkívüli igénybevétel mellett, amilyen igénybevételt egyetlen ló sem tudna huzamosabb ideig elviselni, míg a gép nem fárad ki, hanem egyenletesen végzi tetszőleges ideig is ugyanazt a munkát. Általában azt szokták mondani, hogy a lovak teljesítőképessége ½ lóerő, de a későbbi kísérletek azt mutatták, hogy még ennél is kevesebb. Igen sok fajta lóval végeztek összehasonlító méréseket tartósabb munkavégzés mellett, amelyek középértékben azt adták, hogy egy átlagos ló munkateljesítménye csak 30 kg/m/másodpercenként, az „1 lóerő" tehát ennél két és

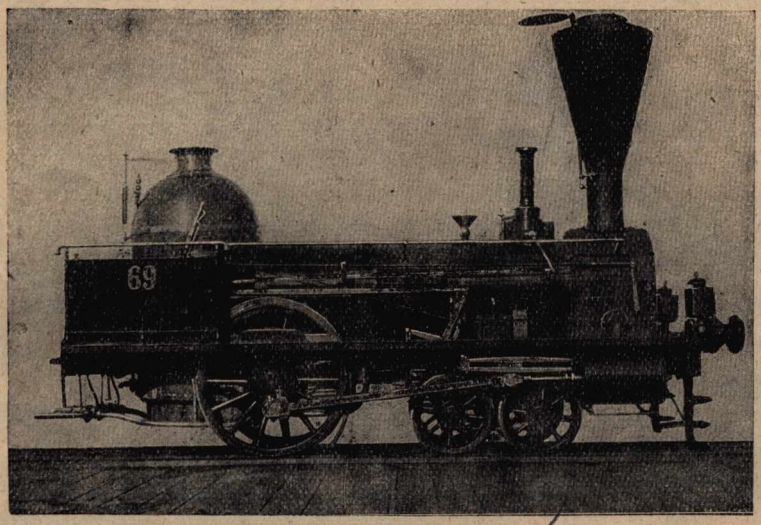

Az első magyar mozdony.

félszer nagyobb. Ettől a szépséghibától eltekintve, mindenesetre nagy dolog, hogy Watt objektív mértéket talált a gépek munkateljesítményének mérésére, amely átment a közhasználatba és 150 esztendeig igen jónak bizonyult.

Csak az újabb időben merült fel az elektrotechnika nagymérvű elterjedése miatt az a gondolat, hogy a lóerőt el kell hagyni és valami mással helyettesíteni. Az elektromosságtanban a munkasikert éppen James Watt tiszteletére *Watt*-nak nevezett egységekben mérik. 1 Watt munkasikere van 1 Volt feszültségesés mellett az 1 Ampere intenzitású áramnak:

1 Watt = 1 Volt × 1 Ampere,

ahol Volt és Ampere az elektromos áram feszültségének és intenzitásának ismert egységei. Minthogy pedig újabban a gépek építése mind erősebben jut kapcsolatba az elektrotechnikával (elektromos központok stb.), azért igen gyakran előfordul, hogy ezeket az egységeket egymásba át kell számítani. Ez az átszámítás nem egészen egyszerű, mint hogy

1 HP = 736 Watt,

tehát 736-tal kell szorozni, vagy osztani, ami igen kényelmetlen. Éppen ezért merült fel annak a terve, hogy a lóerőt helyettesíteni kellene az ú. n. „technikai" vagy „nagy" lóerővel, ami nem más, mint a Wattnak ezerszerese, vagyis 1 Kilowatt.

Hogy ez az újítás mikor fog véglegesen megtörténni és ennek következtében a „lóerő" mikor fog eltűnni köznapi szókincsünkből, nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy a technikusoknak nagy

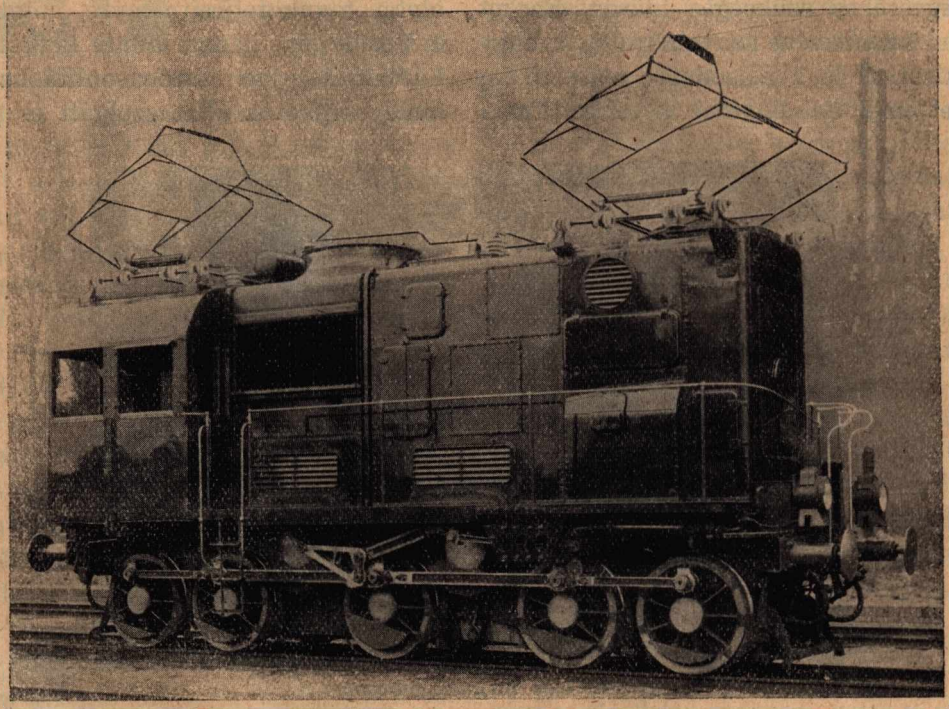

A MÁV Kandó-féle fázisváltós villamosmozdonya.

könnyebbséget jelentene, bár más részről meg kell adni, hogy a lóerő kézenfekvőbb, sokaknak talán szimpatikusabb és történetileg mindenestre érdekesebb. Végül igaz azonban az is, hogy amikor szubjektív szempontok objektív és racionális érdekekkel kerülnek összeütközésbe, akkor ebből a harcból rendszerint az utóbbiak szoktak győztesen kikerülni.

Dr. Bukovszky Ferenc

Ma otthon maradhatsz . . .

Irta: **Laki Tibor.**

Az első óra minden baj nélkül telt el. A tízpercben hát hangosak voltak a gyerekek: kergetőztek, verekedtek és ugratták egymást. Már régen becsöngettek, de még senki sem volt a helyén. Ott topogtak a kályha körül. A hatalmas kályha gyenge turfával volt megrakva, így inkább szénszagot, mint meleget árasztott.

— Hideg van — kiabálta Majosi.

— Meleget, vagy vissza a tandíjat! — kontrázott Kakasdi.

Erre nagy nevetés támadt, mert mindenki tudta, hogy Kakasdi tandíjmentes.

— Menjetek a helyetekre — próbálta túlkiabálni őket Mányoki, aki a vigyázó hálátlan tisztét viselte.

— Meleget: fáztunk már eleget — kiáltotta Czikó, az osztály poétája.

Megtapsolták, és kórusban kezdték kiabálni:

— Me-le-get!

— Fáztunk már e-le-get!

Tele torokkal kiabáltak. Egyesek a taktust is verték hozzá a padon.

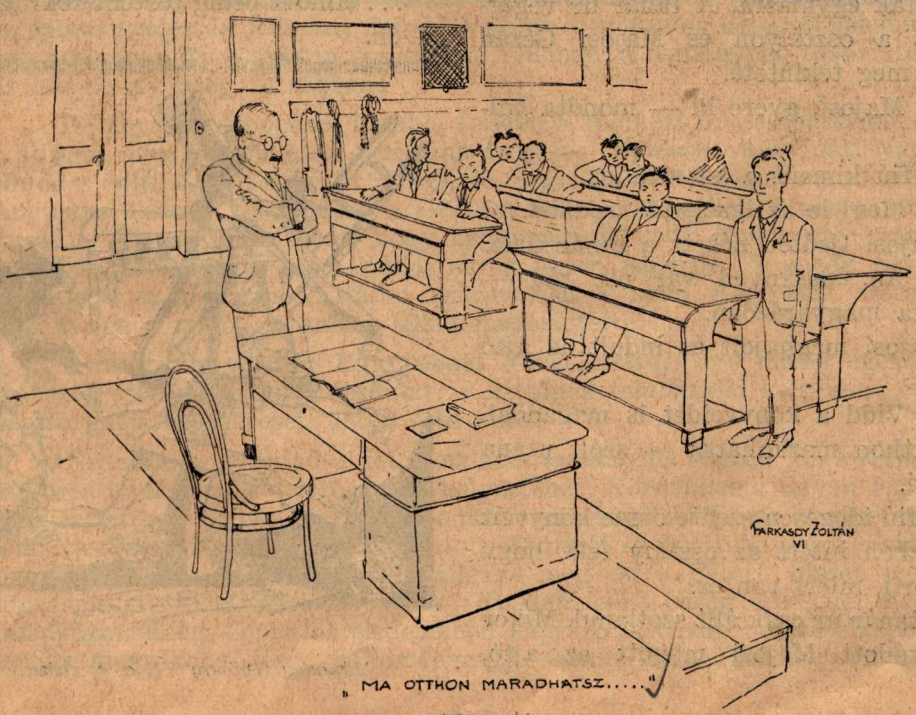

„MA OTTHON MARADHATSZ....."

— Ha nem mentek a helyetekre, lemegyek a tanáriba — kiabálta kétségbeesve Mányoki.

— Csináljunk murit: vegyük fel a kabátunkat — ajánlotta valaki.

— Úgy van! Legalább észreveszi a tanár úr is — helyeseltek többen. És egymás után húzták föl kabátjukat. Volt, aki kesztyűjét is fölhúzta.

— Kíváncsi vagyok, mit szól majd Dorogi?

— Nem szólhat semmit. Hideg van.

— Megmondjuk, hogy így nem lehet tanulni.

— Adjanak szénvakációt!

Így zsongott az osztály, kabátban, és gyerekes gonoszság csillogott a szemekben.

Ekkor nyílt az ajtó és belépett Dorogi tanár úr.

Az osztály fölpattant.

— Üljetek le — intett kezével Dorogi, és beírta az osztálykönyvet. Aztán felállt. A gyerekek várakozásteljesen pislogtak egymásra. A tanár úr végignézett a osztályon és Majosi Gézán állott meg tekintete.

— Majosi, gyere ki — mondta halkan.

A fiú kiment a katedrához.

— Menj le az igazgatói irodába.

Majosi ijedten nézett a tanár úrra.

— Az édesanyád vár ott rád — mondta magyarázóan.

Majosi meghajolt és indult az ajtó felé.

— Vidd a könyveidet is magaddal. Ma otthon maradhatsz — szólt utána Dorogi.

A fiú idegesen szedte össze könyveit és közben intett az osztály felé, hogy nem érti, miért van ez.

A tanár úr csak állt szótlanul. Mikor becsukódott Majosi mögött az ajtó, akkor megszólalt. De nem kemény, pattogó hangon, ahogy magyarázni szokott, hanem lassan ejtve ki a szavakat:

— Közölni akarom veletek: Majosi azért ment haza, mert most jött meg a hivatalos értesítés, hogy az édesapja az orosz fronton — hősi halált halt.

Döbbent csend. A fiúk ijedten sötötték le tekintetüket. A gonoszság elszállt belőlük. Moccanás se volt.

A tanár úr leült és elővette noteszét. De nem nyitotta ki. Szórakozottan nézett ki az ablakon. A fiúk megérezték, hogy most a fiánál van gondolatban, aki szintén az orosz fronton szolgálja a hazát.

Aztán odafordult az osztály felé, felé, zsebretette a félelmes noteszt és régi, kemény, pattogó hangján megszólalt:

— Tovább megyünk...

Ekkor Czikó óvatosan kibújt kabátjából és lábujjhegyen a fogashoz lépve, felakasztotta...

... Mindez pedig történt 1917 január 14.-én.

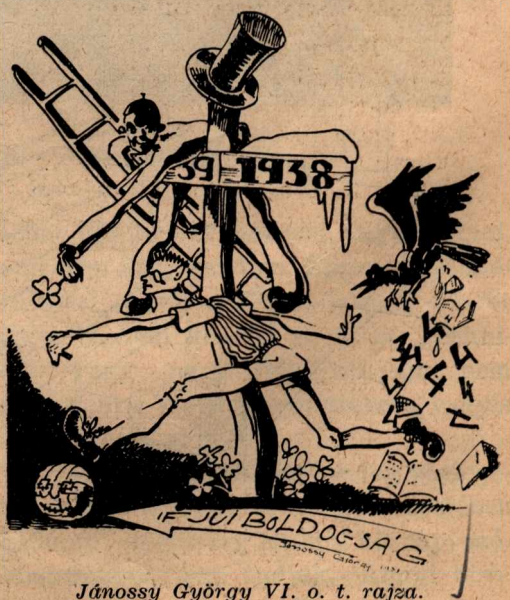

Jánossy György VI. o. t. rajza.

„ÉS LESZTEK NÉKEM TANUIM."

Csel. 9,31—43. **Béke.**

Már olvastunk a keresztyének üldözéséről. Most azt halljuk első üzenetként, hogy a gyülekezeteknek mindenfelé *békességük* volt. A gyűlölet és menekülés napjai csak javára szolgáltak a keresztyénség terjedésének — amint láttuk. A csend percei, — mert mint látni fogjuk csak percek voltak! — hasonlóképpen *megerősödést* hoztak. Ez az első és igazi keresztyénség: változnak az idők, de ő marad ugyanaz: hódító, növekvő sereg!

A békeidő többlete: a *szervezkedés* lehetősége. Amíg harcban van az ember, nem lát tovább az orránál. Mikor leteheti a fegyvert: nyugodtan körültekint és rendezni kezdi zavaros életét. Így alakul ki az egyes keresztyén gyülekezetek közösségének, *egységének tudata s valósága.* Már nemcsak *gyülekezetek* vannak, de áll —: az *egyház!* (Erről alább szólunk még!) Péter is ezért van körúton. Élő összekötő, eleven kapcsolat ő a kis gyülekezetek közt.

Liddában és Joppéban — (keressük meg őket a térképen, Jeruzsálemtől északnyugatra haladva a tengerpartig) — Péter által Jézus *csodákat* tesz. Miért vannak ezek elmondva? Mert e csodákra sokan hisznek az Úrban és *csatlakoznak* az ő gyülekezetéhez.

Terjed a „szentek" serege *Izráel fiai* között!

Csel. 10,1—11,18. **Az első pogánykeresztyén.**

De nemcsak Izráel fiai között. Erről szól ez a hosszú-hosszú szakasz. Van része, mely háromszor mondatik el. Pedig könyvünket általában nem az epikus szélesség jellemzi, úgy-e? Valami igen *fontos* dologról lehet itt szó, hogy ennyire *részletezi* a szentíró. Valóban, a legnagyobb fordulatról az őskeresztyénség futásában!

De menjünk Joppéból indulva feljebb a földközi tenger partvidékén s álljunk meg 50 km után ceruzánk hegyével *Cézárea* városánál. Nagy Heródes építtette fel újra ezt a régi, de megrokkant helységet s adta neki Augustus császár tiszteletére a Cézárea nevet. Itt székelt a római prokurátor. Természetes tehát, hogy helyőrsége is volt. Ennek egy részét Itáliában toborozták, ezért itáliai sereg néven ismerős. S ennek egyik századosa az ugyancsak itáliai származású s nevű *Kornelius.* Persze pogány, de a zsidók Istenhite lelkét megérintette.

S most jön a film. Egy jelenet *Kornéliusszal;* egy másik egészen másutt *Péterrel.* Aztán a fordulat: a kettőnek *találkoznia* kell, mert *egy* kéz forgatja a tekercset: Isten erős keze!

Érdekes, hogy mind a két álomlátás *imádkozás* közben jön s *természetesen* kapcsolódik a látók való helyzetéhez. *Kornéliusnál* ugyan éppen csak sejteti szövegünk. Kegyes, imádkozó ember, küzködik az istenkeresés lelki tusáiban. Egy idő óta hallhatott Jézusról és tanítványairól. Szinte magától folyó hát a látomása: hallgasd meg ezt a Pétert, hiszen most nincs messze tőled. *Péternél* pedig? Ebédidő előtt éhség érzésével megy imádkozni. Ezért éppen az eledelekben káprázó látomás. Persze elképzelhetjük megrőkönyödését, mikor felnyitja szempilláját. Hiszen *zsidó* ház-

ban van Simon timárnál; bizonyosan nem tálal fel ebédre olyasmit, ami a zsidó törvény szerint — tisztátalan! Nem érti Isten üzenetét. Ám egyszerre csak megérti. Most pereg le az a filmszalag, mely a két távoli jelenetet egymáshoz közelíti: ott áll előtte a Cézáreából jött küldöttség és a *pogány* százados házába hívja meg őt! Hát itt a rejtély megoldása: a tisztátalan pogány házába kell bemennie, ezért Isten különös parancsa a látomásban!

Nem kis dolog volt ez. Saját szíve szavát, *önmagát* kellett Péternek legyőznie. El sem tudjuk ma képzelni, milyen rettenetes *megkötő* ereje volt ennek a sok évszázados tradíciónak, mely a zsidóságot a pogány világtól távol tartotta. De *Isten* vezetésének nem állhat ellene. Legyőzetteti magát Isten akaratától! Nem érti, de *enged* a szent isteni erőszaknak!

Hogy itt valóban *Isten* van munkában, azt igazolja az események folytatódása is. Péter prédikál Kornelius házanépe előtt, s még mielőtt befejezné mondanivalóit, leszáll rájuk Isten *Szentlelke* — mint az első pünkösdi prédikáció hallgatóira. Megint álmélkodnak, de nem ellenkeznek Péterék és a vele levő keresztyének, nem ellenkezhetnek Istennel! S következhetik *az első pogány-keresztelés.*

Jeruzsálemben azonban számon kérik Pétertől a történteket. Hogy mert ő nem-zsidókat felvenni a keresztyén közösségbe?! Péter nem védi magát bibliai igékkel, theologiai elvekkel. Elmondja, ami történt, amit *Isten* tett. S ez előtt a zsidókeresztyén gyülekezet is meghajol, meg kell hajolnia! Tudomásul kell venni, hogy „Isten a pogányoknak is adott megtérést az életre!"

Igen, az első keresztyénség életében ez a legjellemzőbb: *Isten cselekvései, csodálatos tényei előtt meghajolnak; nem okoskodnak, hanem engedelmeskednek!* S milyen jó, hogy Péterék akkor engedelmeskedtek. A *jeruzsálemi* gyülekezet a város feldúlásával (Kr. u. 70-ben) elhull. A szétszórt maradék zsidókeresztyénség pedig szektává süllyed. S a *pogányságból* lett keresztyénekben marad fenn a keresztyénség századok drága örökségéül!

Csel. 11,19—30. Az első pogánykeresztyén gyülekezet.

Még feljebb megyünk a tengerparton a milliós lakosú *Antiókhiába.* De tartsunk most egy kis visszapillantást. *István vértanúsága* után itt állnak meg a menekülők e nagy világvárosban. Időben ezutánra esik *Saulus damaszkuszi* útja és megtérése. Innen Jeruzsálembe menekül, onnan Cézáreába, majd haza *Tarzusba.* Ezután történik, hogy a megsokasodott antiókhiai gyülekezet lelki vezetésére kiküldetik a jeruzsálemi hívektől *Barnabás.* S ő hozza el tarzusi magányából *Pált.* Miért éppen őt? Mert a nagykultúrája, sokszínű, internacionális lakosságú metropoliszban csak ilyen *tudós* és *nagylendületű* férfiú végezhet eredményes missziót. S egy évig együtt munkálkodnak.

Nem véletlen, hogy itt a *pogányság* közt kapnak Jézus követői először új nevet. A zsidóság között egy szektának tarthatták őket a zsidóságon belül. A görög világban már nem. Hiszen ez már azt sem érezte, hogy a „Krisztus" név Jézus *hivatását* jelöli: ő a Felkent, a Messiás; a görögök azt hitték, hogy *tulajdonnév* s ebből az új hit híveit (félig görög, félig latin szóval): *krisztianusoknak* kezdték nevezni. S rajtuk

ragadt. S az elnevezők akaratuk ellenére csakugyan eltalálták a lényeget: *Messiás-emberek, Krisztus-emberek,* — ez volt az első egyház közössége! (Ebből a magyar: „keresztyén" szó.)

Még *Agabusról* is meg kell emlékeznünk. Éhinséget prófétál *Antiókiában.* S ez a történelem bizonysága szerint pár év mulva (48-ban) be is következett. Az antiókhiai gyülekezet hallgatva a prófétálásra gyűjtést indít; éveken át raknak fillért fillérre. S mikor valóban beköszönt a szűkesztendő, eljuttatják adományukat a náluk is szegényebb jeruzsálemi gyülekezetnek. Hiszen *egy* egyház tagjai!

Csel. 12,1—25. **Újra háborúság.**

Ez a fejezet *Heródes Agrippa* (41—44) uralmát jellemzi. Kedveskedni akar a zsidóknak ingadozó trónja megszilárdítása végett. *Jakab apostolt* kivégezteti (44-ben). *Pétert* is elfogatja s nagy nyilvános parádéval akarja halálra juttatni, de az csodálatosan megmenekül. „Más helyre ment el." Nem keresi tehát a mártiriumot. Az már csak későbbi századok romlása, amikor egyesek kívánják a mártírhalált. Az apostolok is *készek* meghalni Urukért, de nem *keresik* a halált, hiszen missziói feladat van előttük!

Heródes halála *Josephusnál,* a zsidó történetírónál is hasonlóképpen van megírva: Claudius császár tiszteletére harci játékokat rendez; a második napon ezüstös ruhában jelenik meg s mire felkel a nap, úgy csillog mintha csak — pogány gondolkodás! — istenség jelent volna meg a földön. De utána rögtön szörnyű belső kínok fogják el s rövidesen rá meg is hal. A keresztyének Isten *büntető* ujját látják különös halálában.

Ekklesia.

Mi megkülönböztetően szoktunk beszélni **gyülekezetről** és **egyházról.** Az előbbin az egy helyen lakó keresztyének közösségét értjük; az utóbbin egy országnak, birodalomnak, vagy éppen az egész világnak keresztyénségét sok-sok gyülekezetével. A görögnyelvű Újszövetség ezt a kettőt *egy* szóval mondja. **Ekklesia** — jelenti a *„gyülekezetet"* is, meg az átfogó értelmű *„egyházat"* is. Ebben az átfogó értelemben először a *9,31* verse szól könyvünkben az ekklesiáról (ebből a magyarosított eklézsia!). Magyar bibliánk *többesszámmal* fordítja: „gyülekezeteknek", holott az eredetiben itt *egyes-számban* áll: ekklesia. Tartalmilag helyes is ez a többesszámú fordítás, hiszen Judea, Galilea és Samária valamennyi keresztyén gyülekezetéről van szó. Szószerint azonban helyesebben így fordíthatnók: az *egyház* Judeában, Galileában, Samáriában.

Mit jelent ez a szó: ekklesia? Egy gyűlést, összegyülekezett társaságot, melyet valaki egybehívott. Pontosabban: a *kihívottak seregét.* Amikor például egy hatósági ember politikai tanácskozásra kihívja házaikból a tanácsosokat. Keresztyén értelemben: *Isten kihív egyeseket ebből a bűnös világból egy új társaságba, közösségre.* Ez az ő hívására egybegyült sereg: a gyülekezet. *Isten gyülekezete!* Isten népe!

Ilyen volt *Izráel* népe. Ilyen volt Jézus *tanítványi köre.* (Azért választ 12 apostolt, hogy Izreál 12 törzsét, tehát az egész Isten-népet szimbolizálja a köréje gyűjtött csapat.) Ilyen volt az *első keresztyének gyülekezete,* midőn Krisztus nevében gyülekeztek egybe, aki által Isten

kiválasztotta, kihívta őket e világ bűnéből. Ma is azok tartoznak igazán a keresztyén egyházhoz, akik Krisztusban *hisznek* és az ő nevében *összegyülekeznek,* istentiszteletet tartanak, szeretetben együttélnek. Vigyázzunk! Az egyházban nem *mi* vagyunk a fontosak, mintha mi alkotnánk egyesületet Isten megvédésére a világban, hanem *Isten akarata* a fontos, amellyel minket kiválaszt és megajándékoz, hogy mi egyházának tagjai lehetünk. És még valamit. A gyülekezet és az egyház lényegében *egy!* Kicsoda jó tagja az *anyaszentegyháznak?* Aki benne él szívvel-lélekkel a hozzá legközelebb eső, elérhető kis *gyülekezetben!*

Szentek.

A keresztyén gyülekezet tagjait az Újszövetség **„szenteknek"** is nevezi. Olvastunk mi is a jeruzsálemi, liddabeli és joppébeli szentekről (9,13; 32; 41). Mik ezek a szentek? Tökéletes, *bűntelen* emberek, akik talán több jót tettek volna, mint kellett volna? Dehogy! *Szent az, akit az Isten kiválasztott, tulajdonává fogadott és a gyülekezetbe elhívott.* Tehát az egyháznak *minden* tagja szent! Isten *Szentlelke* vezeti valamennyit és persze az életükön is meglátszik ez a *„szentség",* megkülönböztethetően azoktól, akik nem tartoznak az egyházhoz igazán.

Az „egyház" és a „szentek" tehát tulajdonképpen *egyet* jelentenek. Ezért is mondjuk együtt a Hitvallásban: „...hiszek egy keresztyén *anyaszentegyházat, szenteknek* közösséget..."!

Bibliai kérdések.

December havi kérdéseinkre a helyes feleletek:

1. Simonia; egyházi hivataloknak pénzért árulása. — *2.* Csel. 6,5: a hét diakonus egyike. És Csel. 21,8—9. Pál vendéglátója Cézáreában; négy prófétáló lánya van. (Ez a Fülöp nem azonos az apostollal!) — *3.* Mt. 8,17, MK. 9,12, Lk. 18,31, 23,32—33, Ján. 12,38, Csel. 8,32, 26,23, Róm. 4,25; 10,16, I. Kor. 15,3, II. Kor. 5,21, I. Tim. 2,6, I. Pét. 2,22—25 és I. Ján. 3,15. — *4.* Gal. 1,11—20. — Háromszor (9,1—22, 22,3—16, 26,9—18). — *5.* Az apostoli zsinatig. A második hittérítő útra indulóban, Antiókhiában, János (Márk) személyén összekülönbözve.

Hárman egyformán pontszámot nyertek az első helyre (9 p.). Nyertesnek *Miklós Jánost* mondjuk ki (III. g. Aszód) búzgó bibliaforgatásáért. Összesítésben a legjobbak: *Kokavecz K.* (21), *Filippinyi J.* (18), *Miklós J.* (17), *Bruckner J.* (16).

Január havi kérdéseink:

1. Éneás meggyógyítása és Tabitha feltámasztása nagyon hasonlítanak Jézus egy-egy csodatételéhez. *Melyek* ezek, s *hol* vannak megírva?

2. Nem Péter volt az első, aki a zsidó törvényen túltette magát. Hol töri át már *Jézus* azt az evangéliumok szerint?

3. *Hányan* és *kik* mentek Cézáreából *Joppéba* Péterhez s Joppéból vissza *Cézáreába* Kornelius házába?

4. Kik szabadulnak meg *börtönből* csodálatosan a bibliában?

5. Heródes legfiatalabb leánya volt *Drusilla.* Mit tudunk róla?

Határidő: 25-ike! Jól meggondolni a feleleteket! *S. L.*

Állatkerti állatok a szabadban

Az európai tájakról régen hiányoznak immár az úgynevezett nagy vadállatok. A turisták nem találkozhatnak velük a szabad természetben, legfeljebb más világrészekről szóló utazási könyvekben vagy filmeken láthatjuk őket, jelöltek ki s odatelepítették az eddig csak állatkertekben tartott állatokat.

A londoni állatkert Wipsnade-ban létesített egy ilyen védett helyet s oda bölényeket, farkasokat és oroszlánokat telepített.

Nyaraló farkasok etetése a wipsnade-i természetvédelmi parkban.

hála a fényképezőgép éles és mindent megrögzítő lencséjének. Élő nagyvadakat csak állatkertek mesterséges tájrészletein vagy éppen rácsok között van alkalmunk megfigyelni. Az emberek azonban régóta érzik már ennek a helyzetnek a hiányát s először az angolok próbálták meg nagy vadakkal benépesíteni az állatoktól elhagyott angol tájakat. Erre a célra bizonyos területeket

A kísérlet nagyon jól bevált. A bölények kiveszőfélben levő faja itt nagyszerűen él és virul s a farkasok hűségesen ragaszkodtak a gondozójukhoz. Természetesen az oroszlánokat bizonyos védőművekkel kellett körülvenni, mert különben alighanem megzavarták volna a békés turistákat. Ezek pedig azóta nagy számban keresik fel azt a helyet, ahol a különös vadállatoknak az életét

is megfigyelhetik a természet más szépségeinek amúgy is nagy vonzóereje mellett.

jobb helyet és megoldást találni s bizonyára eljön az idő, mikor szép országunk egyes részei olyan különös érdekességgel is bírnak majd, hogy ott megfelelően megválasztott területen idegen állatok szabad életében gyönyörködhetünk.

Nyaraló bölények Wipsnade-ban.

Magyarországon is megpróbálkoztak már a bölények kitelepítésével, de a kísérlet nem vált be teljesen. Ez azonban nem jelenti azt, hogy nem lehet

KÖNYVISMERTETÉS.

Szentiványi Jenő: A lengyel sasfiókok. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.) Magyar dicsőséget és igazságot hirdető napjainkban különös örömmel tölthet el minden szülőt az a tudat, hogy olyan könyvet adhat gyermeke kezébe, amely egy dicsőséges multú nemzet diákjainak hazájukért való hősi önfeláldozásáról szól. Szentiványi Jenő legújabb könyvében Lengyelország függetlenségi harcát választotta tárgyul. Hősei diákgyermekek, iskolásleányok, akik hónapokon keresztül védik ősi városukat, a patinás multú Lemberget, míg végül diadalmaskodnak, s felszabadítják az ukrán megszálló csapatoktól. Az izzó hazaszeretet és feltétlen áldozatkészség gyönyörű apotheozisa ez a regény. Az olvasó a testvéri sors átérzésével követi a regény hőseinek vállvetett küzdelmét; a lengyel nevek mögött akaratlanul is magyar arcokat lát, mintha magyar sorsról és magyar multról olvasna. A lengyel nép történetének egyik legdicsőségesebb korszaka elevenedik meg az olvasó előtt.

A kitűnő s ugyanakkor legidőszerűbb tárgyválasztást mesterien egészítette ki Szentiványi ragyogó írásművészete. A gyermeklélek kitűnő ismerete, jó megfigyelőkészség, megkapó emberábrázolás, a szerző írói erényei. Igazi ifjúsági írás ez a szép kiállítású, gondosan illusztrált könyv.

Beszámoló az elbeszélés és rajzpályázatokról

Elbeszélés és útleíráspályázatunkra, mint már jeleztük, 52 pályázat érkezett be, ebből 12 volt útleírás. Részletesebb véleményt a beküldött pályaművekről következő számunkban hozunk, most csak a bírálók döntését közöljük.

A bizottság tíz-tíz pengővel jutalmazta a következő elbeszéléseket: 1. *A kis hős.* (Jeligéje: Kékes.) Szerzője: *Gömöry Judit* III. évf. tanítónőképző int. növ. Szarvas. 2. *Szólnak a harangok.* (Jeligéje: Egy a 12 közül.) Szerzője: *Kretschmann Éva* III. o. g. t. Kőszeg. 3. *Nyári kaland.* (Jeligéje: Spiro, spero.) Szerzője: *Andaházy Loránd* VIII. o. t. Zalaegerszeg.

Öt-öt pengő jutalmat állapított meg a *Miért?* című *(Bízom Istenben* jelige) elbeszélésnek, melynek szerzője *Kéri Ilonka* VII. o. t. Bonyhád s a *Zengőn át* című útleírásnak *(Természetjáró* jelige). Ennek írója: *Werstroh János* II. évf. tan.-képző int. növ. Sopron.

Megdícséri a következő ügyes dolgozatokat: Megszólal a harang (Jelige: L); Jézuska eljött (Jelige: Mindent Jézusért); Torokgyík (Jelige: Cassiopeia); A tarisznya (Jelige: Rózsató); Hagyni kell égni a tüzet (Jelige: Scriptor); Jótékonykodom (Jelige: Magyar jövő); Ősz az ecsedi lápon (Jelige: Bizonyság az én hitem); Muki úr (Jelige: Őszből tavaszba).

Rajzpályázatunk.

Rajzpályázatunkon 40-en vettek részt és a rajzok között sok jó és tehetségre valló munkára akadtunk. A bírálóbizottság döntése szerint az első díjat a *Felvidék* jeligéjű rajzsorozat érdemli meg. Beküldője: *Fiedler Ferenc* VII. o. ev. g. t. Nyíregyháza. A második díjra a *Kenyér és bor* jeligéjű rajz érdemes. Rajzolója *Farkasdy Zoltán* ev. gimn. VI. o. t. Budapest. A harmadik díjat a *Revideo* jeligéjű rajzsorozat kapta. Beküldője: *Wágner Orsolya* ev. leánygimn. VI. o. t. Bpest. A bizottság még öt pengős jutalmat állapított meg a *Szüretünk* jeligéjű rajznak. Beküldője *Szomolányi József* ev. gimn. VIII. o. t. Bpest.

Szép és dícséretre méltó pályamunkák a következő jeligések: Jégvirág, Ne félj, csak higgy, Boldog idők, In hoc signo vinces, Tavasz, Imádkozzál, Mélységek felett, Magister bibendi, Az én segítségem, Istenben, Hazádnak rendületlenül, Lámpavilág, Sors, Pajta.

Anekdoták

Dickens és a pillangó.

Dickens vidéken volt barátaival. A gyermeknevelésről beszélgettek, a nagy angol regényíró kedves tárgyáról. Dickens egyik barátja — egy komoly és higgadt férfiú — azt állította, hogy a gyermekekben leghelyesebb elölni a képzeletet.

— Sohase meséljünk nekik tündérmeséket — mondotta —, ne plántáljunk beléjük előítéleteket, mert az csak tehertétel az érvényesülésükben. Az életre kel nevelni őket.

Ekkor a nyitott ablakon belibbent egy pillangó, melynek szárnyai a szivárvány minden színében tündököltek.

— Mit csinálsz? — kiáltott Dickensre szigorú barátja, amikor azt látta, hogy a regényíró megfogja a pillangót. — Engedd szabadon.

Dickens a hüvelykujjával letörölte a pillangó szárnyáról a ragyogó hímport és elengedte.

— Barátom — feddte a józanság híve —, te igazán barbár vagy.

— Miért lennék barbár? — kérdezte Dickens. — Csak a te elveidet alkalmaztam, amikor ezt a pillangót megfosztottam, hiú ékességétől. Most nincs hímpora. Repüljön és érvényesüljön az életben.

Dumas és a magyarok.

Dumas a múlt század hatvanas éveiben, midőn Pesten járt, mint pártoló tag belépett a Pesti Tűzoltótársulatba és lefizette a tagsági díjat, 110 frankot. A Pesti Tűzoltótársulat elnöke, Széchenyi Ödön gróf ezután Dumasnak egy pompás díszkardot ajándékozott, mire Dumas a következő levelet írta: Széchenyinek:

„Gróf Úr!

Ha az Ön ajándékánál valami kedvesebb előttem, az az Ön hozzámellékelt levele.

Én így uzsorára adtam ki pénzemet s az nekem nem szokásom. De mit tegyek? Az Ön udvariassága legyőzte az enyémet. Franciának magyar által legyőzetni annyi, mint testvérnek testvér által s ezt nemcsak bevallani szabad, sőt dicsekedni is lehet vele.

Alexandre Dumas."

A régi bor.

Dumas egy alkalommal egy gazdag bankárnál volt ebéden. Ebéd alatt a bankár e szavakkal dícsért meg egy rajnai borral telt üveget:

— Ez a palack bor tíz évig hevert pincémben.

Dumas mosolyogva válaszolt:

— Akkor az a légy, mely belül a palack oldalán körülsétál, igen hosszúéletű légy.

Bálban

Nem az enyém a bálteremnek
E torz, sikongó néger dallama,
S a dobnak durva tam-tamára
Lelkemre mintha ólom hullana.

Nem bírom én e lepketáncot
Ma bús vagyok, ha mosolyogni kell.
Könnyelmű, léha, bűnös játék,
Mire jó mindez? — vág a szó szíven.

Hiába mondod: fel a fejjel!
Lehet, hogy ez már nálam lelki baj.
És engem senki meg nem ért ma,
Hogy nem cseng bennem tiszta, égi dal.

Én nem felejtek itt se: egyre
Kísért apámnak gondja, száz baja,
És fátyolosan felzokog felettem
Édesanyám ezüstözött haja.

És állok, állok kábult fejjel,
Rámhull a sorsom, mint avult avar,
Nem hallod — testvér! — hogy zokogja
Panasz dalát ma millió magyar?! . . .

Nem az enyém a bálteremnek
E torz, sikongó néger dallama,
S a dobnak durva tam-tamára
Lelkemre mintha ólom hullana.

Kónya Lajos

A cseh állami statisztikai hivatal nyilvánosságra hozta a szűkebb határok közé szorult **cseh-szlovák köztársaság** területi és népességi adatait. E szerint a három szövetségi államból álló köztársaság területe összesen 98.812 négyzetkilométer és lakosainak száma 9,308.000. Kimutatásuk szerint még 100.000 magyar él a köztársaságban.

A mult év decemberében adták át a forgalomnak **az ország legszélesebb betonútját**, amely a csepeli vámmentes kikötőhöz vezet. Az új müút 13.2 méter szélességben épült és így négy közúti járómű egymásmelletti szabad forgalmát biztosítja. A forgalomnak most átadott új útvonal Magyarország legforgalmasabb közútja, melyen naponta 26.000 tonna forgalom bonyolódik le. Építési költsége 709.000 pengő volt.

Száznegyven utast szállító **óriás gépszekeret** próbáltak ki nemrég az ohiói Akronban. A hatalmas, nyolckerekű járómű tulajdonképen két iker-kocsiból áll, melyeket a vasúti kocsikéhoz hasonló harmonika-átjáró köt össze. Rúgózása olyan jó, hogy az utasok állítólag még 80 kilóméteres sebesség mellett is alig éreznek egyebet kellemes, ringó mozgásnál.

Az amerikai haditengerészetben új, négymotoros **óriási hadi-vizirepülőgépet** próbálnak most ki, mely hír szerint, nem kevesebb, mint 22 tonna robbanó-anyagot vihet magával. Szárnya alatt, mindkét oldalon, egy-egy kilenc mázsás torpedót cipel, amelyet támadás alkalmával a vízbe ejt. A „repülő arzenál" egymillió dollárba került.

Az Egyesült Államokban levő Clevelandben nemrégen egy **nagyszerű pilótatehetséget** fedeztek fel a 17 éves Buddy Lannersben, aki egy motorszerelőműhelyben inaskodott. A fiatal fiú már iskolásgyerek korában repülőgépszerkesztéseken törte a fejét, s főképen a földről, egyhelyből nekifutás nélkül felemelkedő repülőgép kérdése érdekelte. Szerkesztett is egy ilyen repülőgépmintát, amely eddig a legtökéletesebb. Szakértők szerint ez a repülő amerikai csodagyerek Lindberghez hasonló nagy pilótatehetség, akire fényes jövő vár.

Olaszországban hatalmas tőke bevonásával filmgyártó társaság alakult, amely kizárólag **színes filmeket** akar a jövőben előállítani. Az első év munkatervében egyelőre 10 olasznyelvű színes film elkészítése szerepel.

Hollyvoodi jelentés szerint feltaláltak egy **fém film-anyagot**, amelyet Metall-Alloy címmel bocsátanak forgalomban. Sokszorta olcsóbb, mint a celluloze-film, mindkét oldalán használható és lemosás után újból alkalmazható. A most érvényes gyakorlat szerint 36 és 16 milliméteres szélességben állítják elő.

Shirley Temple, a kis filmszinésznő öt éve fizet adót az Egyesült Államoknak. Az elmult (1938.) évben 39.000 dollárral adóztatták meg a Fox-tól húzott fizetése után, de különböző egyéb címeken még közel 14.000 dollár adót fizet.

Egy chicagói hangszerkiállításon legutóbb bemutatták **a világ legnagyobb szájharmonikáját.** Több, mint egy méter hosszú, 320 hangja van és ketten játszanak rajta.

A világ legkisebb óráját állította ki legutóbb egy nemzetközi órás-nagygyűlésen egy svájci gyár. Az órácska hosszúsága 14, szélessége 4 milliméter. A legdrágább arany és platina alkatrészekből van összeállítva, összesen 74 alkatrészből és mindenegyes hajszálvékony tengelye gyémánt tégelyekben forog. Ára azonban nem csekélység: a mi pénzünkben mintegy 2800 pengő.

Az első északi sarki szálló nyilt meg nemrégen Kingsbay-ben, a Spitzbergákon. Az új szálló 12 személyt képes befogadni és egészen korszerű, kényelmesen berendezett szobái vannak. A környék, amelyen fekszik valóságos eldorádó a természetjárók számára. **P. F.**

A kis hős

Irta: **Gömöry Judit** III. tan. képz. int. növ. Szarvas.

— Jutalmazott elbeszélés. —

Meleg, nyári reggel volt. A vörösen izzó nap aranyos sugarait kezdte bontogatni. Egy gömörmegyei kis falu is ébredezett. Minél magasabbra szállt a nap a kék égbolton, annál élénkebb lett a falu. De a munkába siető magyarok szeme most nem mosolygott olyan derűsen, mint valamikor, 20 évvel ezelőtt. A derű helyett mély szomorúság ült, nemcsak szemükben, hanem egész arcukon. Hogyne, hiszen 20 éve vergődtek a cseh bilincsekben! Sok-sok emberáldozatot kívánt ez a béklyó. Bizony ezek alatt a nehéz, szomorú évek alatt mutatta meg sok felvidéki magyar testvérünk, mit jelent hazafinak, hősnek lenni.

A nap már magasan állt. Az egyik szépen festett, barátságos kis parasztház udvarán önfeledten játszott egy szöszke, selymes hajú kis fiú: Pista. Ötéves sem volt, s boldog végtelenül. Kék szeme az ég kékjével vetélkedett. Dundi kis arca ragyogott s mosolya balzsamként hatott szegény özvegy édesanyja szívére.

Nem zavarta napsugaras gyermekéletét semmi. Nem tudott semmit arról a nagy, komor, fekete felhőről, mely beborította a magyarok szent egét. Csak annyit tudott, hogy azt a gyönyörű magyar imát, amelyet minden este elmondatott vele édesanyja, nem szabad más előtt elmondania, hogy csúnya, idegen beszédű bácsik elvették a mi egyetlen szép hazánk nagy részét a magas erdővel, hóval borított hegyeinket. Elvették ezüstösen kígyózó folyóinkat, virágos rétjeinket, melyen a gyermekek már nem énekelhetik Isten felé tárt lélekkel, a szebbnél-szebb magyar nótákat. Kis gyermekeszével még nem igen tudta ezeket a szívfájdító igazságtalanságokat felfogni. Nyugodtan játszadozott, amikor dübörgést hallott az útról. Kíváncsian szalad ki, kezében nemzetiszínű kis ostorával. Lágy, aranyos haját a nyári szellő simogatta. A vasgyúró kis magyar hunyorogva pillogott az úton közelgő porfelhőre, elfelejtkezve szép ostoráról. A porfelhőből hirtelen egy marcona cseh katonacsapat bukkant ki. A kis Pista megmerevedett. A kezében lévő piros-fehérzöld ostort meglengette a szél, mintha azt mondaná: „Nézzetek ide, ti könyörtelen, gyáva fattyúk! Fogja itt még lengetni a szél dicső zászlainkat, — én csak előhírnök vagyok!" — Az egyik cseh észrevette a büszke, dicsekedő

ostort! Már rohant is, hogy vadul kiragadja a kis Pista kezéből. A kis hazafiból kitört a zokogás. Ez mégjobban feldühítette az aljas gyávát. Puskatusát kegyetlenül vágta a szép kis homlokra. Egy sikítás, — s a kis hős elterül. Mire remegő édesanyja odaért, a kis Pisti szöszke haját pirosra festette a vér! Zokogva sietett be az anya, gyermekével a karján. Lefektette puha ágyba, hol sápadtan, lehúnyt szemmel feküdt a kis sebesült. Megérkezett az orvos. Gondterhelt arccal tette a szöszke kis homlokra a fehér kötést. A szobára csend borult. Csak a kis magyar halk pihegése hallatszott. A kéményen félelmesen huhogott egy bagoly. Az édesanya féltő szíve megremegett. A kakukos óra csengve ütötte el a nyolc órát. A kis hőst lázálmok gyötrik. Kis kacsóját védekezően nyujtja fel: „Jaj, ne bántsa bácsi az én szép ostoromat!" Az aggódó anya lehajolva próbálja csitítani sebesült gyermekét. Könnyáztatott arca hozzáér a sápadt kis archoz. A gyermek édesanyja meleg könnyeitől öntudatra kél.

— Édesanyám, miért sírsz? Miért olyan furcsa homályos minden körülöttem? Olyan, mintha édesapám hívna valahol! Anyuskám, úgy félek, úgy-e nem visznek el azok a fehérszárnyú angyalok, akikről meséltél? Vagy ott, abban a csodálatos országban apuskámmal is együtt leszek? Együtt fogunk játszani? Megint fog lovacskát csinálni? De anyuskám, hát miért zokogsz úgy? Ne sírj, mert akkor én is sírok.

A gyermek zokogásra fakadt. Együtt sírt a két árva. Talán megérezték, hogy ez már a búcsúzás. Hogy a kis hős nemsokára édesatyja ölelő karja között lesz, ott, ahol együtt él a sok-sok magyar hős. Ólomlábakon múlott az idő. A kis sebesült megint elvesztette öntudatát. A sírás nagyon kifárasztotta. A remegő anya lélekzetvisszafojtva térdelt az ágy előtt, s ajkáról elhangzott a könyörgő ima: „Kegyelmes jó Atyám, ne vedd el tőlem életem egyetlen reménységét! Hiszen nincs senkim rajta kívül a világon!"

De úgy látszik, odafönn az édesapa még jobban vágyott kisfia után s a jó Isten is láthatta, mert mikor a kakas hangja megszólalt, a kis hős mégegyszer felnézett nagy, mély, kék szemével anyuskájára, elmosolyodott, aztán bíztatóan, hívogatólag susogta:

— Hív édesapám, — Te is gyere hamar.

Az égen lefutott egy gyönyörűfényű csillag! Senkisem gondolt arra, hogy a világ legkisebb élete szünt meg!

Azóta három hónap mult el. A magyarok Istene megelégelte szegény felvidéki testvéreink szenvedéseit, meghallgatta hő imájukat. A magyarok ege megint kezd kiderülni. A rabbilincs egy része lehullt, az elnyomott magyarok, Isten felé tárt karokkal mondanak hálafohászt. Felvidéki testvéreink arcán megint ott van az a régi boldog mosoly. Vagy talán nem is az, hanem egy sokkal boldogabb, hálateltebb mosoly, mely minden magyar szívet megremegtet, amelytől minden magyar szeme könnyes lesz! Hogyne, hiszen újra szabad saját érzéseiket az eltiltott gyönyörű magyar nyelven elmondani. Virágos rétjeinken megint szabad a kis magyaroknak szebbnél-szebb nótákat énekelni — magyarul!

Minden magyar térdre borulva harsoghat a világba: „Hiszünk egész Magyarország feltámadásában!" Mert hiszünk, s hinni fogunk, amíg egy csepp magyar vér folyik ereinkben!!!

Szólnak a harangok!

Irta: **Kretschmann Éva** III. gimn. tan. Kőszeg.

— Jutalmazott elbeszélés. —

I.

Az elfojtott izgalom, amely már napok óta lappangott bennünk, ma tetőpontját érte. Nem bírtunk másra gondolni, mint arra: most, most, ezekben a pillanatokban hajol egy, zöld posztóval bevont, térképekkel teli asztal fölé egy ősz, öreg ember, és egy élete delén lévő férfi azért, hogy egy ország jövője felett döntsenek két idegen emberrel, akiknek a szíve ebben a percben együtt dobban sok, sok magyarral... egy néppel... egy országgal!

Áldja meg őket az Isten!

Ezen a napon a német határ mellett, Kőszegen, egy nagy barna épületben, tizenkét harmadikos kislány is szorongva várta azt a percet, amikor a rádió bemondja, vagy a jó hírt, vagy pedig a... — ... No de erről ne beszéljünk! Ne vonjunk komor, sötét felhőket a visszaemlékezés ragyogó egére!

Este... máskor ezer mókát találtunk ki, csakhogy minél később imádkozzék velünk, és oltsa le a villanyt a mi hálósnénink.

Ma este azonban csendesen ültünk a fehér ágyacskákban és unszoltuk a tanár nénit:

— Tessék már oltani, tessék imádkozni!

Amikor a villany leoltódott, sietett a néni az osztályfőnök szobájába, ahol rádió van, a híreket hallgatni. Megígérte, hogy rögtön bejön, ha valami biztosat tud.

Csend és sötétség borult a hálóra. ... Azért még sem birtunk elaludni. Csendben ültünk.

A kócos, szőke, barna fejecskék gondolata pedig nem a latin, nem a fizika órán járt, hanem messze, messze ... Bécsben...

Végre aztán megúntuk a csendet. Az egyik közülünk elkezdett mesélni. Néha egészen berekedt... elhallgatott és elkezdte a torkát köszörülni. Nem kérdeztük, miért!...

Majd a meséből is kifogytunk és megint csak hallgatás borult a „kerti hálóra"...

II.

Tíz-tizenegy óra tájban valami erős zúgás vágta ketté a csendet... Egy pillanatig még hallgattunk... aztán az egész osztály felkiáltott: „Harangoznak". ... Mellettünk pedig az evangélikus templomban s bent a városban, Kőszegfalván, Cákon, Velemben, Bozsókon, Szerdahelyen... és nem csak Jurisics városában... nem csak az Irottkő lábánál... hanem az egész országban zúgtak a harangok... A húsvéti harangok...

... A feltámadás harangjai! Bent pedig... a mi hálónkban, tizenkét harmadikos egymás nyakába borulva zokogott...

A felnőttek talán nem is tudják, hogy míg ők szorongva várták az eredményeket, addig mi is velük aggódtunk... velük lelkesedtünk... titokban.

Hej! Hányszor csuktuk be a latin könyvet, mert nem bírtunk tanulni, annyira nem az intézetben, hanem Münchenben, Komáromban járt az eszünk.

... De aztán megint kinyitottuk a könyvet... mert arra gondoltunk, hogy nekünk... nekünk tanulnunk kell! Nekünk igyekeznünk kell, mert mi vagyunk a magyar ifjúság, a magyar jövendő, a magyar feltámadás!

Azon az estén pedig, a harangzúgás közepette, miután jól kisírtuk magunkat felcsendült a „Hiszekegy"!

Nem tudom ki kezdte el. Lehet hogy én... lehet, hogy másvalaki közülünk.

És szállt az énekszó... felfelé... A Mindenható felé...

„Hiszek egy Istenben"...

Egyre több hang csatlakozott...

„Hiszek egy hazában"...

És a végén már mind a tizenkét kislány együtt énekelte:

„Hiszek Magyarország feltámadá-
[sában!"

És hiszünk...

Mák Pista panaszai

Találgattuk már az ünnep előtt jóval,
Hogy is áll a reform a vakációval?
Látszik-e haladás legalább e téren!
S nagyobb vakáció vár-e ránk a télen?
Marad-e a régi 10—12 napunk,
Vagy esetleg 3—4 hetet is kapunk.
Reménykedtünk, de hogy eljött az ideje,
Nagyon lekókadt im mindegyikünk feje.
Mert bíz az új reform sem mérte azt bőven,
Maradt annyi, mint az elmult esztendőben.
Pedig az ifjúság minden jó barátja
Az első szóra is azonnal belátja,
Hogy 10—12 nap soknak nem mondható
S többet is elbírna akármely padlakó.
Mert kérem amikor az ember megkezdi
Az első két napot nem tudja élvezni,
Részint mert négy hónap fáradsága nyomja (?)
Részint a karácsony izgalma és gondja.
Amikor pediglen felragyog az ünnep,
A szegény diákra egyéb bajok gyülnek.
Vár rá torta, gyümölcs, cukor édessége
S gyomorrontás lesz az ünnepnek a vége.
Ez eltart négy-öt nap, akárhogy is veszik,
Mert közben a fiú kétszer visszaesik,
Egy-egy csoki táblát orozni sikerül
S hogy még mindig beteg, újólag kiderül.
Így aztán legfeljebb három nap van hátra,
Mely szelid békével várna a diákra,

De akkor meg közelg a tanulás réme
S oda az élvezet minden kis reménye.
Így a szegény diák, azon veszi észre
Elmegy a szünet és nincs mód élvezésre.
Nem is lehet itten javulást remélni:
Bővebb marokkal kell a szünetet mérni!!

Telek.

OBSIDIO PATAKIANA

Regény.

közlemény. Irta: **Fehér Gábor.**

Az ember lélekzetét visszafojtva bámult. Csécsy uram folytatta:

— Persze azért a jezsovitának is van esze, ha kevés is. Lassanként rájöttek arra, hogy azok az adatok, amiket te nekik szállítasz, nem igazak. Különösen feltűnt nekik az, hogy mikor a királyhegyi nagy kolna lerombolására kimentek, ott száznál több togátust találtak, akik karókkal jól elverték őket. Azért volt ez nekik furcsa, mert az előző napon te vittél nekik egy ellopott írást, amelyben az volt, hogy a Királyhegyen egy lélek sincs. Mit következtettek ebből azok a hamis emberek? Azt, hogy te, kisfiam összejátszol velem ő ellenük. Na látod a butákat. Ezért is jött aztán Trautson hercegtől egy levél a te nagyon jó barátodhoz, az alispánhoz, hogy téged mint hamis és a kálomistákkal összejátszó kémet megfigyeljen, és ha kell, láb alól eltegyen. Itt van, nézd csak, az eredeti levél. Képzelheted, mennyit aggódtam érted akkortájban. Hiszen a gömöri kuruc mozgolódások miatt a mi megyénk is hadizóna, ahol tehát a hűtlen nyomnézőt és kémet karóba húzzák, de még előbb le is vágják az orrát meg a füleit. Látom, kisfiam, nincs kedved beszélni. Nem is csodálom. Pedig van itt még más cifraság is. A szemedből látom, hogy érdekel, hát elmondom ezt is.

Körüljárt egyszer a szobában, aztán folytatta.

— Mikor én ezeket a téged érdeklő írásokat megkaptam, feltűnt nekem az, hogy ezekben mindenütt Novák Samu néven vagy említve. — Ejnye, gondoltam — csak nem a kassai Novákokból való ez az én pedellusom. Rögtön írtam is Kassára. Tudod, hogy ezek a cipszerek olyan akkurátusok minden dolgaikban, hogy Isten őrizz. Egy hét mulva itt volt a levél, ez a levél ni, amit itt látsz a kezemben. Az van ebben, hogy Novák építőmester fia, Sámuel, egyideig császári katona volt, de itten valamiféle pénzek elolvadtak a kezén, és ezért átszaladt a kurucokhoz. Az is benne van még, hogy nevezett Novák Sámuel a kuruc háborúban valószínűleg elesett; amennyiben pedig életben volna, hazaáruló rebellis és rögtön elfogandó, mert a szatmári béke után a kiszabott három hét alatt a hűségesküt a királyi hivatalnokok kezébe le nem tette. Szerencse, kis fiam, hogy mindeme csúnya dolgok rád nem vonatkoznak. Én tudniillik azt hiszem, hogy ez a fatális Novák név csak véletlen találkozás. De viszont, ha én egyszer meggyőződnék az ellenkezőről...

— Grácia, nagyuram, nézze a családomat!

— Nézem is, fiam, ne félj. Nem szólok én senkinek egy szót se. Ezért a hallgatásomért azonban két dolgot kérek tőled, ha megtennéd...

— Meg, mindent.

— Az első csekélység. Lemégy ide a kis porta elé. Itt találod az utcán azokat a kofákat, akik hetivásárkor itt a kollégium előtt szoktak árulni. Beszéld el nekik, hogy titokban értesültél a herceg rendeletéről, amelyben el

akarja venni a kollégiumtól a tér piacjogát és újhelyi pápista kofáknak akarja adni. Ajánld nekik, hogy rögtön jőjjenek fel ide hozzám megkötni a kontraktust, mert holnap talán késő.

— Igenis.

— A másik, amit tőled várok, nekünk nagy dolog, de neked csekélység. Ügyebár, minden délben két és három óra között szoktál a várba lopózni és számot adni arról, amit nálunk ellestél?

— I-igen.

— Nahát, ma elmégy újra. Elmondod, hogy amint ma megtudtad, nálunk már egy hete titkos tanácskozások folynak és átadod Rajcsányi uramnak ezt az okmányt ni. Azt mondod, hogy az én szobámban találtad.

— Nagyuram, az Istenért, ne küldjön oda. Megölnek a hamis kémkedés miatt.

— Csak ne félj te fiam, semmitől. Ha ezt az okmányt kezükbe adod, aranyba foglalnak. Eredeti okmány ez és valódi, Frigyes Vilmos őfelsége aláírásával és a porosz állami pecséttel és ellenjegyzéssel ellátva. Őfelsége azt az óhaját fejezi ki benne, hogy a pataki skólát ürítsük ki a jezsoviták számára. Az okmány valódi, csak hát az a kutyaság, hogy én ezt őfelségétől még évekkel ezelőtt eszközöltem ki, még pedig dátum nélkül és azzal a felhatalmazással, hogy tetszés szerint datáljam. Légy nyugodt, ennek hisznek. Mondd azt is, hogy a diákjaink közt nagy a veszekedés, és a tanárok, hogy megakadályozzák a diákság összeverekedését, a togatusok legnagyobb részét holnap kiküldik a Királyhegyre, úgyhogy idehaza pár ember lézeng csak. Tudod a leckédet, kis fiam? Tudod, mit fogsz mondani?

— Tudom.

— Na akkor, Isten vezéreljen; mehetsz.

Stibli Samu hajlongva hátrált az ajtó felé. Már a kilincsen volt a keze, amikor a rektor intett neki, hogy álljon meg.

— Látod ezeket a rólad szóló iratokat, fiam? — kérdezte. — Ha a kollégium valaha jezsuita kézre kerül, ezeket az irattárban mind megtalálják és akkor neked véged. Azért hát, fiam, légy hű a pataki skólához. Novák Sámuel, légy hű!

Az ember elvánszorgott. A vén labanc kiszólt:

— Jőjjenek be, Csertörő Mátyás, Berjényi Pál és Szabó Imre.

A szólítottak sorban bekövetkeztek. A rektor megrázta mindnyájuk kezét, de leginkább a Csertörő uramét.

— Jó napot adjon Isten, Csertörő uram; mindig jó napom van, ha egy ilyen derék, buzgó kálomista atyámfiát látok.

— Én is örülök a nagytiszteletű úr látásának.

— Hanem azt már mégse tette jól, atyámfia Mátyás, hogy a hitbéli buzgalom folytán ma délelőtt azt a frátert hókkon nyomta.

— Uram, én nem nyúltam hozzá egy ujjal se.

— Ugyan, ugyan, hogy mondhat ilyet. Ehol ez a két becsületes ember, ez is esküvel megbizonyíthatja, hogy látták.

A két ember bólintott, Mátyás felborsolódott.

— Igen?! Hát szóval a nagytiszteletű úr a jezsovitákkal tart és tanukat gyüjt ellenem!

— Én?! Dehogy. Csak azért hívtam ezt a két tanut, hogy láthassa Csertörő uram a cselekedet köztudomású voltát.

— Hát.. uram, megvallom; nem szeretem a jezsovität.

— Na na. Higyje meg, én is el tudnék nélkülük lenni. De agyon azért mégsem ütöm őket.

Csertörő uram elsápadt.

— Agyon?! Hát ki ütötte agyon? — kérdezte dadogva.

A rektor komolyan nézett rá.

— Ignácius atya nagyon beteg, talán halálán van.

— Uram — kiabált — ez a barát titokban előre felüzent a várkatonáknak, azután pedig szándékosan belénkkötött, hogy a vártömlöcbe juttasson bennünket.

— Tudom én ezt mind — bólintott a rektor. — De most nem ez a fontos, hanem az, hogy Csertörő uram a kezükbe ne kerüljön. Mert a jezsovita van olyan ravasz, hogy átteszi az ügy tárgyalását a vétkes illetékességi helyére. Mátyás gazda pedig gömöri születés, ha jól tudom.

— Úgy van, uram.

— Na ha úgy van, akkor ez öreg hiba, mert Gömörben continuum statárium van. Ott könnyen felmagasztalnak most egy embert, kivált meg, mivel a tanuk se lesznek ám ott úgy kéznél, mintha az ügy Ujhelyre kerül.

Csertörő Mátyás halálsápadt volt. Csécsy uram odalépett hozzá.

— Nézze Csertörő uram, én őszinte leszek. Én azt hiszem, hogy a várbeliek már holnap megtámadják a mi iskolánkat. Kelmednek kell a védelem, nekünk az ember. Azért felajánlom, jöjjön ide egy-két napig. De hozza ám magával a talyigákat is. Hány van?

— Kilenc uram. Ott állnak a soron.

— Van külön kocsis mindenikhez?

— Van.

— Nem volna jó azokat is behívni ide?

— Dehogy nem uram. Mindjárt értük megyek itt alul a zugokon.

— Az istenért olyat ne tegyen. Domine Szabó majd két fikát küld értük, hogy rögtön és okvetlenül jöjjenek.

— A jó Isten áldja meg a nagyuram jó szívét.

— Na maguk mehetnek is már; hadd jöjjenek a lánckenétek.

Három katona belépett. A rektor odafordult a legidősebbikhez.

— Jó napot adjon Isten néktek Kispál Mihály.

— Jó napot a nagytiszteletű úrnak is.

— Hát csak azt akarom mondani Mihály, hogy fertelmesen elhagytátok az eklézsiát; a föld nehezei vagytok, rosszabbak a tatárnál.

A katona nyugodtan sodort egyet a bajuszán, aztán jóízű nyugalommal felelt.

— Hát bizony nagyuramnak alighanem igaza van. Csakhát viszont az én dezertálásomnak már idestova húsz esztendeje; meg azt is tudja rektor úr, hogy muszáj volt. Élni kell uram. De nem szaporítom a szót, mert nagyuram sokkal fúrmányosabb ember, minthogy minket ilyen hiábavalóságok miatt idecitált volna.

— Nagyon igazad van Mihály. Azért hivtalak én titeket, hogy intselek a közelgő veszedelemről. Mert noha eltévelyedett, alávaló, hitehagyottak, sátán cimborái, vagytok is, ám mégis magyar emberek. Először is, hát azt kérdem tőletek atyámfiai; tudjátok-e ti, hogy mi az a: catholici veteres és catholici novi.

— Hogyne — búzgólkodott Kispál Mihály. Három oskolát jártam én ki itt helyben, ezen épületben, és jártam volna többet is, ha ki nem csaptak volna. Catholici veteres: annyi mint: régi katólikusok, vagyis akiknek már az apja, nagyapja is az volt, a catholici novi pedig az ilyen magunkfajta, aki közéjük állt a kenyérért.

— Jól van Mihály, de tisztában vagytok-e ti azzal, hogy mi a célja ennek a megkülönböztetésnek?

— Hogyne kérem. Hát amióta az egész világnak megint pápistának muszáj lenni, az urak ezt találták ki, hogy mégis legyen az emberiség közt valami különbség. Tudja ezt már a világ. Azt, hogy catholici veteres, a népek úgy mondják, hogy katólikus katólikusok, a másikat meg úgy, hogy református katólikusok. A református katólikusok a templomban is külön állnak, a katólikus katólikusok meg megint külön.

— Igen okosan beszélsz Mihály ecsém. De mindent azért még nem tudsz. Mert a református katólikusok másutt is különállanak az igaziaktól. Ép ennek a megmagyarázása okából hívtalak én tikteket most. Nézd Mihály, itt van ez az írás. Nagyon titkos dolog, de nekem nem érdekem, hogy titok maradjon. Az ennek a címe: Ratio tractationis catholicorum veterum atque novorum. A helytartóság rendelete. Elolvashatjátok ebből, hogy egy új katólikus bármely tisztségre és kondicióba csak akkor vehető fel, ha régi katólikus arra az állásra nem jelentkezett. Benne van az is, hogy ha régi katólikusok jelentkeznek, az újakat azonnal szélnek kell ereszteni.

— Minket is? — kérdezték az emberek megdöbbenve.

— Persze, hogy elsősorban titeket, nem is a nádorispánt. Tudjátok kis fiaim, van egy régi igazság. E szerint a törvény pókháló, amelyen a nagy legyek áttörnek, de a kicsik megakadnak. Higyjétek el, hogy ez ma is igaz.

Nagy csend lett. Csécsy uram folytatta.

— Van ebben a rendeletben fiaim sok más cifra is. Majd átmentek ide az új praebitoriába a szénior urammal, ott megtanulmányozhatjátok. Én csak most egyet mondok nektek: Lehet, hogy közelesen fel kell vonulnotok ez ellen a skóla ellen, hogy azt megostromoljátok. Ne legyetek túl búzgók a saját véreitek ellen. A reformata religio szegény magyar voltunk utolsó ütőkártyája. Ha mi dőlünk, velünk dől minden, ami magyar; lett légyen pápista vagy protestáns. Azért fiaim vigyázzatok. Most pedig az Isten hordozzon benneteket. Utoljára mondom: catholici novi, református katólikusok vigyázzatok!

Az emberek átmentek a szeniorral a praebitoriába. A rektor kiszólt.

— Domine Kászonyi!

A diák bement.

— Hány asszony van itt?

— Húsz nagy uram. Itt vannak a neveik.

— Olvassa csak!

— Először is a külső cigánytelepről jelen vannak négyen, úgy mint: Badé Kali, Meszes Rozi, Kacsari Piross és Hupuci Erzsébet. Ugyancsak a külső cigánytelepről, de a Bodrogon túlról praesentes quattuor: Pityke Mári, Potyókné, Zabi Boris és Bolha Juli.

— Jó. Kacsarinak meg Hupucinak ne felejtse el megmondani, hogyha holnap reggel nem lesz itt az iskola előtt

az egész pereputy, másnak juttatom a moslékot meg a maradék brúgót. Tovább a névsort.

— A Gyöntyúkból itt vannak: Ády Lidi, Ződ ángyó meg Cukri Juli.

— Hallja! Maga nekem ide csupa rongyongyült népséget válogatott ki?

A diák elnevette magát.

— Gondoltam én arra is, hogy szintén szólok a Trautson hercegnőnek meg a két eladó lyányának. De ezek most Párisban vannak, ez pedig egy kicsit elfekszik Pataktól. De meg azt se tudom biztosan, hogy vállalják-e az együttműködést Hupucinéval meg Zabi Borissal.

— Ne blaszfémizáljon! Halljuk tovább a névsort.

— Igenis. Most jön az előkelőség, a belváros. A hustátból jelen vannak hárman, úgy mint: Szilasi Julis, eskóros Szőllősi Mári és Hári Kati.

— Ez kevés.

— Annál többen vannak a Hécéből: Simjon Anna, Makra Sára, Kurta Kata, Szaniszló Erzsébet és azonkívül itt van még...

— Na kicsoda?

A diák zavartan gyúrta az öklét.

— Nagytiszteletű uram, én nem mondtam neki, hogy jöjjön, én nem vagyok oka semminek.

— Na nyögje már ki, kicsodáról van szó.

— Hát.. itt van.. Nemes Csikó Sára is.

A nagytiszteletű úr képe megfelhődzött.

— Az a garázdás nyalka? Baj, de.. mégse baj, majd elbánunk vele. Sokan rágták már az mi botunk végét, de foguk tört bele. Ha szájal, majd megadom neki.

— Csak hárántikosan nagyuram, mert mérges személy.

— Bízza csak ide. Vezesse be az asszonyokat.

A kofa népség besorjázott.

A tarka társaság megállt a nagyúr előtt. Kilépett Nemes Csikó Sára. Szemmel láthatólag ő volt itt a legelőkelőbb. Fekete szitafátyollal átkötött haja, zöld selyem materiábul való lajblija, kék meg setétessárga rása szoknyája tekintélyt kölcsönöztek személyének. Érezte is ezt. Egyet köszörült a torkán, aztán rákezdte.

(Folytatása következik.)

Botond. *Pataj Mihály VII. o. t. B.-csaba, linoleummetszete.*

BETŰREJTVÉNYEK.

(Egyenkint 2 pont)

Pivoska
Filippinyi János.

SZINECSKE

Fogyokúra
Marschalkó Gyula

KKKK
u

Nevelőnő
Marschalkó Gyula

A ÷ NŐ

Maros
Szokolay Sándor

HARAP OS

Lakat
Filippinyi János

HÁZ 6 —H

Pontversenyünk állása: Andreics Etus 18, Barna Imre 16, Bánki Zoltán 68, Becskő Zsuzsánna 42, Boros László 18, Bruckner József 70, Csáky Csaba 2, Filippinyi János 68, Forster Miklós 16, Gyeney György 64, Jankó Miklós 18, Jekisa Ervin 16, Kozma Márta 40, Lackner Sándor 34, Lakos György 20, Marschalkó Gyula 70, Mohos Olga 17, Odorfer Magda 72, Pamer Eleonora 18, Pataky Lenke 72, Sándor Judit 75, Schäfer Henrik 17, Simon Margit 18, Szokolay Sándor 18, Varga Horváth J. 18, Vánkos József 18, Vitéz Lóránt 18.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. Gy. Versedet, bár kidolgozása megfelelő, gondolatmenete miatt nem közölhetjük. Talán te magad sem gondolod úgy a dolgot, mint ahogy írod. Vörösmarty is ilyen gondolatokat szólaltat meg a „Vén cigány"-ban, de másképpen. Az elbeszélésre valószínűleg sor kerül ebben az évben. Megfelel.

Kölcse. Következő számunktól kezdve a szerkesztői üzenetekben a pályázatokról rövid bírálatokat közlünk. Ott sor kerül a te munkádra is.

Rejtvényszerkesztők. Kérek rejtvényeket, akár keresztrejtvények, akár képrejtvények legyenek is.

ELŐZŐ SZÁMUNK REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSE.

Keresztrejtvény.

B	Á	R	Ó	A	M	A	D	E	L	Á	S	Z	L	Ó
A	R	A	N	K	A	T	É	L	I	Z	Ö	L	D	D
R	O	D	■	I	■	Á	S	O	■	Ó	■	Á	Á	A
Ó	N	O	D	■	A	R	A	D	I	■	N	B	N	B
O	E	■	A	L	A	S	K	A	L	E	O	■	I	A
R	S	■	T	E	A	■	N	■	L	T	N	■	E	N
C	Z	N	■	N	A	L	A	T	A	N	■	P	L	K
Z	T	N	Ö	D	■	E	■	R	■	E	H	E	T	Ö
Y	E	N	■	V	U	L	K	Á	N	I	■	K	I	L
L	R	■	E	A	T	■	R	■	Á	R	T	■	T	T
Ő	M	■	S	I	K	S	Á	N	D	O	R	■	U	E
R	Ó	N	A	■	A	A	P	A	I	■	I	M	S	M
I	Z	O	■	I	■	R	Á	K	■	O	■	O	P	É
N	E	F	E	L	E	J	T	S	C	S	A	L	Á	N
C	S	O	K	O	N	A	I	V	M	I	H	Á	L	Y

Lóugrásrejtvény

Az jó hírért névért
S a szép tisztességért

Számrejtvény:

Oszlik lelkemnek barna gyásza:
Nagy fehér fényben jön az Isten,
Hogy ellenségem leigázza.

Mult számunk rejtvényeinek megfejtéséért könyvjutalmat nyert: Marschalkó Gyula VIII. o. t. Rákoshegy, Báthory-u. 33. Sándor Judit VI. o. t. V., Vilmos császár-u. 34.

BUDAPEST, 1939. JANUÁR. **XVII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM.**

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algőver Andor.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Remport Elek.**

Szerkesztő bizottság: **Dr. H. Gaudy László,** Bpest, **Dr. Keken András,** Hódmezővásárhely, **Raskó Kálmán,** Szarvas, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Weiszer Gyula,** Nyiregyháza, **Dr. Zelenka Margit,** Bpest.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Bpest, VII., Damjanich-u. 28b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László, Budapest, XI., Váli-út 4. II. 2.**

Postatakarékpénztári csekkszámla: **26.111.**

A lap megjelenik a tanév folyamán minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 4 pengő; egyes szám ára 50 fillér.

ifj. Kellner Ernő könyvnyomdája, Budapest, V., Csáky-utca 10. — 88177